

Kamarazene

Színmű egy felvonásban

•

Szereplők:

CARLO
ANGÉLA
JÓZSI
MARI
ELEK
RÓTFERI

Játszódik: valahol az Alföldön

•

•

*Puszták örök lakója néha lát
Feje fölött, tündöklő légen át
Vonulni egy különös madarat,
Minőt nem látott még ez ég alatt...*

Vajda János: *Tünemények*

Falusi kocsmavendéglő. Esteledik. A tulajdonosok, Józsi és Mari felszolgálnak. Két törzsvendég, Rótferi (testes, bajszos) és Elek (cingár, szűnyogszerű, szemüveges) ücsörög az asztalnál. Rótferi le-föl járkal, egy összedrótozott tranzisztoros rádiót szorít a füléhez, azt hallgatja. Mari dühösen mosogat, Józsi vállvonogatva dül-fül. Elek időnként követi Rótferit, de az mindig elzavarja. Józsi és Mari prüszköl egymásra – nincs összhang. A falnál egy régi, divatjamúlt fényképezőgép.

JÓZSI Most mi van?

Mari nem válaszol.

JÓZSI Mégis mi?

Józsi időnként odafut a rádióhoz, hogy ő is hallhassa a közvetítést.

JÓZSI (Marihoz) Nem látod, hogy...

Józsi dühös.

MARI (a receptkönyvet olvassa) Egy kiló liszt, negyven deka margarin, két tojássárgája. A töltelékhez meg húsz deka mandula, tetszés szerinti lekvár, tejbe keverhető, máltai mandulaaroma. Gyúrd össze, csinálj lágy tésztát, hagyd egy óráig állni, aztán nyújtsd ki, és formaszaggatóval szaggasd ki a mintákat! Aztán vegyél hozzá cukorgyöngyöket meg csokidarát! Viszont ha ezt használod... Megint ez a hülye meccs!

Mari Józsihoz vágja a receptkönyvet.

JÓZSI Mari! Megcsináltunk mindent! A Ferivel kireparáltuk a madarat! Délután felvágtuk a tűzifát! A pap-

nak átszállítottuk a szárított szilvát, a csirkéket meg bezártuk az ólba! A temetőben eltakarítottuk az összes gyomokat a tata sírjáról. A cementeszákokat becipeltük a fészerbe, a salátákat megöntöztük! Mit mondjak még?

MARI Már megint mivel raktad tele a fagyasztót?

JÓZSI Az uborkát levittük a pincébe, a padlót megszögel-tük a Bagóéknál.

MARI Az ólba még kéne egy kis fény! Mondtam neked, hogy szerelj oda egy villanykörtét.

JÓZSI Majd holnap!

MARI Holnap? Mindig holnap?

JÓZSI Állandóan csak szerelek.

MARI És ha megdöglenek a kiscsirkék? Férfi vagy te?

JÓZSI Akkor majd születik újabb! Mitől vagy annyira oda? Tudod, hány csirke él a világban?

MARI A trágyaszállítás hogy áll?

JÓZSI Töltöttem, töltöttem.

MARI Lesz bőséggel?

JÓZSI Miért kell nekem minden áldott reggel talicskáznom ezt a sok gőzölgő citromot?

MARI Trágya nélkül egyetlen szál mezei virág se hajtana ki!

JÓZSI Már megint ez a duma! Elköltözöm innen! Elmegyek a Feriékkel! Vagy elutazom olaszba a vadászokkal!

MARI Pont te kellenél oda! Hoztál vizet a kútról?

JÓZSI Hagyjál már! Nem hallod, mi van?

MARI Ha nem lesz ott a víz az előszobában, akkor ma este ne is lássalak!

JÓZSI Mindig ez a sok szar! Kinek van mindenre ideje? A mai világban mindenki elfoglalt.

MARI Akkor is!

JÓZSI De meccs közben?

RÓTFERI Valami baj van?

ELEK Adjatok inni!

JÓZSI Ideges vagyok!

ELEK Mindig a végén kapunk gólt.

JÓZSI Ki a cserekapus?

Józs hol a barátai, hol pedig Mari körül sündörög.

JÓZSI Ha rajtam múlna, fölrúgnám a csatárukat!

RÓTFERI Akkor nem játszhatnál a visszavágón!

ELEK Te hülye! Az többmeccses eltiltás!

JÓZSI Megúszom egy sárga lappal!

Józs dühösen néz a feleségére. Mari kimegy, majd behoz egy vödör vizet.

JÓZSI Nem megmondtam? Mondtam, hogy ott van! Hát hol lenne?

Mari a fejét csóválja.

MARI Miért csak félig?

Józs megy Rótferi és Elek után, ő is hallgatná a rádiót.

MARI Az isten szerelmére! Jó volna, ha megmutatná végre azt a kócsagot! Meddig várjak?

JÓZSI Éppen most?

ELEK Mekkora helyzet!

RÓTFERI Úristen!

JÓZSI Hozom, hozom! Nem hallod, hogy öt perc van hátra? Már csak ennyit kell kibírni!

ELEK Még bármi lehet!

MARI Mindig is mondtam, hogy egy madár feldobná ezt a helyet!

JÓZSI Rózsaszín!

MARI Mi rózsaszín?

JÓZSI A kócsag!

MARI Tőlem aztán lehet püspöklila is! Csak madár legyen!
Igazi madár!

JÓZSI Persze hogy az! Tegnap egész nap vele foglalatoskod-
tunk. A múzeumosok dobták ki! Ott hevert a kuka
mellett. Mi meg befestettük.

MARI Nem a Feri lőtte?

JÓZSI Már hogy lőtte volna a Feri? Tavaly adta el az engedé-
lyét az olasz vadászoknak!

MARI Loptátok?

JÓZSI Poros volt, erősen hullott a tolla! Én meg a Feri rend-
be hoztuk. Vagyis mi ketten.

MARI Nem látott benneteket senki?

Józsi türelmetlen, hallgatná a meccset. Rótferi és Elek eksztázisban.

MARI És ha valaki észrevett?

*Józsi elszalad, kinyitja a szekrényajtót, elővesz egy újságpapírba
csomagolt tárgyat, és a kocsmá középre helyezi. Mari csodálkoz-
va bámulja. Óvatosan megközelíti.*

MARI Éppen a mai újságba kellett belecsavarnod?

*Józsi nem hallja. Mari szép lassan lefejtja az újságot, és meglátja a
madarat. Egy kitömött kócsag, amelyet Feri és Józsi rózsaszínűre
festett.*

MARI Nem kanalasgém ez? Vagy inkább flamingó?

JÓZSI *(odakiabál)* Igazi madár! Mindene megvan. Nézd
csak meg!

*Mari megbabonázva nézi, magához öleli a festett kócsagot, majd
az ablakhoz cipeli. Leteszi, elégedetten méregeti hol közletről, hol
messzebről.*

RÓTFERI Mondtam én, hogy győzünk, baszd meg!

Rótféri kikapcsolja a rádiót.

ELEK Most mi van?

RÓTFERI Micsoda meccs volt!

JÓZSI Kettő-egy!

ELEK Kettő-egy? Az nem lesz elég. Nem elég a visszavágóra.

RÓTFERI Ezek kihúzzák! Ezekben van annyi, hogy odautaznak és kibrusztolják!

JÓZSI Egy német csapat ellen? Hülye vagy?

ELEK Mi kimegyünk a Rótferivel! Érted? Mi imádunk utazni!

RÓTFERI Az Elek hozza a gépet! Tudod!

JÓZSI Ezt a pókot?

ELEK A hátamon!

RÓTFERI Lefotózzunk minden fűszálat, kattintgatunk majd mindenre, ami csak mozog! Bemegyünk az öltözőbe. Ott már tudják, kik vagyunk.

ELEK Aztán meg nyomás a kocsmába.

MARI Azért a miénk se rossz!

JÓZSI Már megint beleszólsz?

ELEK Értenek is a nők hozzá! Csak egyet mondjál, aki szereti a sört! Nem tudsz!

Mari a kitömött madarat törölgeti. Rótféri meglötyköli a sörét.

RÓTFERI Te! Ezen van valami!

ELEK Hol?

RÓTFERI A habján! Valami szar.

Rótféri és Józsi a pohár fölé hajol.

RÓTFERI Megvan! A rohadt életbe!

JÓZSI Mutasd!

ELEK Szóval mi megyünk németbe! Akármilyen lesz. Mi nem futamodunk meg. A szurkoló a nemzet büszkesége, igaz? Szólnak az üstdobok és a fanfárok! Hallom a vérfagyasztó üvöltést!

JÓZSI Aztán győzzetek!

RÓTFERI A döntetlen is jó. Te nem jössz?

JÓZSI *(Marira néz)* Hát nem látod?

RÓTFERI Nem változott semmi?

Mindketten Marit nézik.

JÓZSI Valami baja lehet.

MARI Tyű, de poros!

ELEK No persze. Nem ez lesz az utolsó alkalom! Várnak minket a kis hableányok. A kis Lottik. Meghúzzgálják a... bajszodat!

JÓZSI Ne mondd már!

RÓTFERI Becsületszavunkra!

ELEK Ezek nem válogatnak!

RÓTFERI Mikor hazudtam én?

ELEK Ezek elájulnak, ha megtudják, hogy külföldi vagy! Ezek teljesen ki lesznek! Mégiscsak más vagy! Szívük van azoknak! Mézeskalácsból!

RÓTFERI A miénket meg összevarrják!

JÓZSI Feri!

RÓTFERI Hazudtam én valaha is?

JÓZSI Te, Feri! Figyelj!

RÓTFERI Mi az?

JÓZSI A kettő-egy nem túl nagy előny!

ELEK Hát nem lehetünk teljesen nyugodtak, az biztos.

JÓZSI Jut eszembe! Megvártad te a meccs végét? Te!

ELEK Feri! Tényleg! Baszd meg!

JÓZSI Te mikor kapcsolod ki?

RÓTFERI Hallottam egysíp szót! Akkor tekertem le. Az órám is megnéztem.

JÓZSI Biztos?
 ELEK És a hosszabbítás?
 JÓZSI Honnan tudod, hogy az a sípszó volt a végső?
 ELEK Ne baszogassál minket! Feri! Mi van, ha mégse annyi lett?
 RÓTFERI Már hogyne lett volna annyi!
 JÓZSI Mennyi?
 ELEK Hát most már nem tudjuk!
 JÓZSI Odamentek, baszd meg, németbe, és lehet, hogy kettő-kettő?
 ELEK A Ferit kérdezd!
 JÓZSI A Ferié már régóta recseg. Szerintem nem is hallja!
 RÓTFERI Hogy én ne hallanám?
 JÓZSI Ezzel mész németbe, vagy mi?
 RÓTFERI A határig tudom fogni az itthonit, aztán, amikor át-
 érünk, kibaszom ezt az egészet!
 JÓZSI *(cinkos mosollyal a hűtő mellől)* Figyelj! Tele van! Allodola! Lefagyasztva! Így kérték! A vadászok! Manapság jó üzlet az énekes pacsirta. A jövő héten jön, és elviszi. Allodola! Mind!
 ELEK *(Rótférihez)* Fejtsd le róla a drótot! Az még érhet valamit.
 JÓZSI Lehet, hogy kettő-kettő!
 ELEK Szerintem kettő-egy!
 JÓZSI No, most már mindegy!
 RÓTFERI Meglesz az, Józsikám!
 ELEK Ha kettő-kettő, akkor nekünk a null-null sem elég!
 JÓZSI Azt hiszed, hogy az olyan könnyű? Gólt rúgni? Ezek fölszántják a földet!
 ELEK Majd fölszántjuk mi is! Fogadjunk, hogy rúgtunk még gólt, miután a Feri letekerte! Fogadjunk!
 JÓZSI Fogadjunk!
 ELEK Három kanna vörös.
 JÓZSI Kettő.
 ELEK Három kannás meg még két sör.

RÓTFERI Különben is, te mit idegeskedsz? Te úgysem jössz!
JÓZSI *(a hűtőre néz, halkán, hogy Mari ne hallja)* Ha ezt mind eladom, akkor én is.

Elek feláll, és a zsebeit tapogatja.

JÓZSI *(Elekhez)* Majd holnap fizetsz!
MARI Józsi! Miért vagy te ilyen jó ember?
JÓZSI Mit mondjak?
ELEK Marikám! Engem várnak otthon! Már annyi időm sincs, hogy fizessek!
RÓTFERI Az Eleknek mennie kell! De nekem is.
MARI Ezt már mondta!
ELEK Lassan indulunk!
RÓTFERI Ezt a rádiót meg úgy kibaszom! Csak érzünk át a háttáron!
ELEK Érzünk!
RÓTFERI No, mi akkor el is mentünk!
ELEK Vár a vacsora. Igazán nem tehetünk róla.
JÓZSI Aztán majd gyertek át!
MARI *(Józsihoz)* Muszáj?
RÓTFERI Amúgy se tudok majd aludni.
JÓZSI *(Marihoz)* Mit csináljon, ha nem tud?
ELEK Nem tudja az eredményt se.
RÓTFERI A kurva anyját ennek a rádiónak!
MARI Hány éve megy ez így?
RÓTFERI Inkább ne firtassuk!
JÓZSI Vezetne az asszony egy újat.
ELEK Megérdemelnéd!
MARI *(Józsihoz)* Miért nem adod kölcsön a tiedet?
JÓZSI Mindenki a sajátját szereti!
MARI Nincs szíved.
ELEK Összenöttek! Ezt így mondják mifelénk!
RÓTFERI *(nevet)* Válás előtti harmónia!

Rótféri fölhangosítja a rádióját.

- MARI Fölrobban az egész ház!
RÓTFERI Ráfér!
JÓZSI Mióta meghalt az utolsó szomszédunk is, ugyan kit zavarna?
ELEK Ha jó a füled, akkor csak a szövegre figyelj! A zajok kiszűrve. Hozzáállás kérdése az egész.
JÓZSI Látod, Mari! A Rótféri ezt is tudja!
MARI Nekem nincs ilyen hozzáállásom!
ELEK A Ferinek – nem is tudom, miért én beszélek helyette –, megvan ez a különös képessége! Igaz, Feri?
RÓTFERI Mindjárt hívni fog! Sietnem kell!
ELEK Engem is mindjárt...
RÓTFERI Száz éve ez megy!
ELEK Akárhogy is, a jövő héten eldől a kupa sorsa!
MARI Micsoda különös képességek!
JÓZSI Jól van, siessetek!

Elek és Rótféri távozik. A falhoz támasztva ott marad Elek ósdi fényképezőgépe. Fölötte Józsi és Mari fiatalkori fényképe.

- MARI Ezek is elmentek!
JÓZSI El.
MARI Ez az Elek meg itt hagyta a gépet. Úgy se megy az sehova! A szomszéd faluig se jutott el! Akkor meg mitől van olyan nagyra?
JÓZSI A múltkor azt mondta, hogy nyit egy szalont. Fényképszalont vagy mit!
MARI Itt?
JÓZSI A Rótféri meg nemsokára disznót vág, de nem tudom, melyik héten!
MARI Át kéne majd menned segíteni!

Csend.

MARI Te! Nem kéne egyet fotózkodni? Most jutott eszembe! Neked az Elek a múltkor megmutatta! Nem olyan nagy technika az.

JÓZSI Ha beállítod, akkor ez magától is csinálja! Elolvasom a leírást.

MARI *(a falon függő, fakó fényképre néz)* Ott vagy! Milyen szép voltál. A bajszod különösen.

JÓZSI Az!

MARI Régen volt.

JÓZSI *(a fényképezővel)* Hiába. Nincs hozzá leírás.

MARI Nincs?

Mari kinéz az ablakon. Vihar közeleg. Mennydörgés.

MARI Magasságos ég! Micsoda hangzavar! Még megázik a madár! Nem is mondták a rádióban.

Mari fogja a kitömött madarat, és a sarokba cipeli.

MARI Mindjárt esni fog! Becsukom az ablakokat!

JÓZSI Elmegy ez gyorsan. Ez olyan.

MARI Nem is tudom, mit vacsorázzunk!

JÓZSI Semmit.

MARI Már megint fortyogsz. Minden nap ezt csinálod.

Mari kinéz az ablakon.

MARI Lehet, hogy jobb lenne... valahol... máshol...

JÓZSI *(mintha nem hallana)* A disznót megettettem, a kakukkos órát megjavítottam. Legszívesebben már most lefeküdnék aludni. Nem is értem, mitől vagyok ilyen álmos!

MARI *(elmélázva)* Nem gondolsz arra néha, hogy olyan jó lenne valamit csinálni? Valami komolyat!

JÓZSI Megint kezdted?

Józsi ásit.

MARI No persze az a komoly sem úgy komoly.

Józsi a fejét vakarja.

MARI Nem szeretem, ha ilyen komoly vagy.

Mari álmodozik.

JÓZSI Hímeztél ma is?

Csend.

MARI Isten tudja, de néha olyan érdekes a világ! Annyi szín van benne, annyi benne a turistabusz, annyian születnek, és annyian halnak. Érdemes lenne nekünk is egyszer. Csak úgy széjjelnézni. Ki tudja, milyen új szomszédokat ismerne meg az ember. Az is lehet, hogy külföldön is akadnak rokonaink, csak mi nem tudjuk!

JÓZSI Téged ez tényleg érdekel? *(Szemügyre veszi a madarat.)* Ez a szárnyas teljesen kiszáradt. Lehet, hogy már akkor egyenesen a sivatagból jött, onnan röpi ide legyengülve, amikor a múzeumisták elkapták. Azóta csak tovább soványodott. Ha a Ferivel nem hozzuk el, akkor ebből sose lesz madár! Ott állt az üvegvitrinben, az volt az érzésem, mintha még élne, meresztgette azt a hipnotikus üvegszemét, emelgette a szárnyát, minden este lepotyogtatott magáról néhány színtelen tollat.

MARI A külföldi rokonok küldhetnének egy kis pénzt. Rendezhetnék egy kis gyűjtést ennek a gyönyörű szárnyasnak. Akkor még szebb lehetne! Te, Józsi? Nem lehet, hogy valahol messze nekünk is van egy

- gazdag nagybácsink? Miért nem néztél még utána?
Lett volna rá időd! Hány éve vagyunk házasok?
- JÓZSI Már megint kezdted?
- MARI Lehattél volna madárkutató is. De neked sose volt jó az, amit a mama mondott.
- JÓZSI Mit mondott a mama?
- MARI Istenem! Ha tudná!
- JÓZSI Azért neveljem a madarakat, hogy aztán kicsinosítva bepakolják egy büdös, városi díszterembe?
- MARI Az a madár, amelyik nem bírja repülést, annak ez a sorsa.
- JÓZSI Miért lett volna az jó neked, ha én tudós vagyok?
- MARI Ha nem is tudós, de legalább városi preparátor. Tartósító.
- JÓZSI Tudod, mennyi a gond egy ilyen tollát hullajtó galambbal?

Csend.

- MARI Föl kéne mosni! Csak azért, mert meccs van, még nem szükséges mindent elfelejteni. Az egész kocsma csupa szutyok. Bármikor jöhet valaki. Mondjuk, egy férfi!
- JÓZSI Éppen az előbb soroltam. Az Elek, a Feri meg én: egy lapon vagyunk. Együtt csináltunk ma mindent. Mindent, amit fölírtál.
- MARI Az Elek mindig kihúzza magát. Nem tisztességes.
- JÓZSI Már hogy húzná ki? Ha ilyen van, a Feri benyom neki egyet!
- MARI Az Elek sose fog megváltozni. Megkomolyodni.
- JÓZSI Biztos nehéz az élete.
- MARI Egész életében abban a rohadt kis bányatóban horgászik.
- JÓZSI De tudod, milyen mély az?
- MARI Miért nem segít neked?

JÓZSI Nem lehet mindenki tudós.

Csend.

MARI Tiszta takaró? Sör, pálinka a hűtőben? Gyertya az asztalon?

JÓZSI Ki az a marha, aki egy ilyen viharban közlekedik? Ma már nem jön ide senki.

MARI Jobb is! Egész nap azt a hülye meccset hallgathatta volna!

Mennydörgés. Mari rohangál.

MARI Szép ez a madár! Világít a szeme a viharban! Nem kéne felhívni mégis a múzeumot? Hol égszínkék! Hol meg hullafehér! Ez egy csuda!

JÓZSI Jó pénzért ezt is eladhatnánk!

MARI Még mit nem!

Józi Avadászok úgyszeretik, ha egy kicsit már zöld a húsa. A frissen lőtt madarat kibelezik, amilyen gyorsan csak lehet, aztán tollában napokig érlelik.

MARI Jaj, a ruhák! Már megint elfelejtettem!

Mari le-föl futkos, behozza a szárítóról a ruhákat.

MARI Tudsz te egyáltalán valamit is az őseidről? Meg kéne vizsgálnod a családfánkat! Hátha él még valaki valahol! Egyszer én is utazhatnék ebben a rohadt életben! Persze egyedül.

JÓZSI Az nekem is jó lenne!

MARI *(a madárhoz sétál)* Egy ilyen kócsag megérdemel egy kis törődést.

JÓZSI *(fortyog)* Nekem nem tetszik.

MARI Mondtam én, hogy valami madár kell ide.

Mari időnként ki-kinéz az ablakon. Józsi bosszankodva szögel valamit. Csikorogva nyílik az ajtó. Befúj a szél. Mari nyújtogatja a nyakát. Az egyik pillanatban az ajtóban megjelenik két vendég. Felhangzik a nyitómotívum Schubert Der Tod und das Mädchen című vonósnégyesének első tételéből. Egy magas, kissé elfuserált, erősen borostás arcú, magát mégis csinosnak feltüntető, de molyrágta, foltos szmokingos férfi és egy szótlan lány áll az ajtóban. Mindkettejük kezében jókora hangszertok.

Carlo arca a villámlás fényénél.

CARLO Lassan leszáll az éj! De egész jól haladunk! A hamis hangok nem számítanak! De a lélek! A lélek felszentelt állapota! Ez az, ami a legtöbb! Minden pillanatban készen áll a zenével való tökéletes egyesülésre! Unio mystica! Áldott e hegedű, e Stradivari, melynek hangja a legsüketebbeket is hallásra készíti! Hát nem csodálatos ez? La passione! A legszebb benne az, ahogy a lelógó pofazacskónkat a hangszer testéhez nyomjuk! És nem látunk mást, csak a mennyországot, amely olyan, mint ez a homályos kocsmá: telis-tele illatokkal és eltitkolt szenvedélyekkel!

Belépnek, de nem köszönnek. Mintha észre sem vennék a háziakat. Levetik esőkabátjukat. Ráérősen, szép lassan kényelembe helyezik magukat. A lány előveszi a hegedűjét. A férfi szétnyit egy kottaállványt, majd lapozgatni kezd a partitúrában. A lány leül, de mocorog, mert kényelmetlen a szék. Játsszik néhány hamis hangot. A férfi dúdol hozzá, vezényel. A tulajdonosok először csodálkozva, majd lenézően figyelik a két frissen érkezett vendéget.

MARI Kik ezek?

JÓZSI Tudom is én! A kurva anyjukat akarnak itt! Ez nem a Metropolitán!

MARI Pedig azt hiszik!
JÓZSI Csak azt nem tudják éppen, hogy hol vannak!
MARI Majd mi megmondjuk!
JÓZSI Meg!
MARI Ide merészelnek jönni éjnek idején.
JÓZSI Bizonyára csak eltévedtek.
MARI Vajon hová mennek?

Mari hoz egy üveg italt, hozzá két poharat.

MARI Kocsmáros vagy, igyál!
JÓZSI Tudod, szedem a májamról azt a homoktövist.
MARI Kihagysz egy napot, és kész! Majd a jövő héten nem
mész el az orvoshoz. Egy kis sör az nem árthat!
JÓZSI Igazad van.

Mari önt a poharakba, koccintani szeretne Józsisal, aki elutasítja.

CARLO Alelkedés a régi! Ezen múlik mindent további dolog!
A csillagok amúgy fenségesen ragyognak! Hódolat
az éjszakának! Hódolat Novalisnak, a nagy poétának
és örültnék, aki meglelte a szentség nyomait a földön,
az áldott romantikát, amely mindig pizzicato köze-
lít! (*Angélához*) Pizzicato! (*Angéla pizzicatót játszik
a hegedűn.*) Mily nemes a lélek, ha együtt lélegzik a
körmönfont sötétséggel, ha indulatát fennkölt célok-
ra edzi! Csodálatos! Ez az! (*Felnéz.*) Tudom, hogy
irgalmasságodra nemsokára szükségem lesz, de most
még össze kell tákolnom ezt a furcsa világot!

JÓZSI Ez kihez beszél?
MARI Kérdezd meg, mit isznak? Hátha jobb kedvük lesz!
JÓZSI Ezeknek?
MARI Menjél már!
JÓZSI Olyanok ezek, mint a savanyú szőlő!

CARLO Milyen csodálatos is az élet ezen a virányos pusztaságon! Mennyi rejtett szépség! Vízililiom és a rőt tavirózsa!

Angéla játszik néhány hangot.

CARLO A vidéki lét minden öröme benne van ebben az egyetlen hangban! Nem mondanám, hogy ez hasonlítható Beethoven Pasztorál-szimfóniájához, ez inkább csak egy vadon nőtt rózsafatövis. De részleteiben mégis képes felidézni a régvolt, tündöklő aranykort... *(Jó-zsi felé)* Uram, hányadik szimfónia a Pasztorál?

JÓZSI Micsoda?

MARI Az a Pasztőr! Tudod!

JÓZSI Pasztőr? De melyik az?

MARI Jaj, nem! Az a veszetztség ellen van!

CARLO Nos...

MARI Nem is tudom.

CARLO Nem? Gondolkodjanak!

MARI Mit is mondott? Ki? Mi?

CARLO Majdnem!

JÓZSI No, jól van! Én ezeknek nem adok semmit!

MARI Miért? Pedig érdekes az, amit kérdezett!

JÓZSI Érdekes?

MARI Miért kell neked folyton puffogni?

CARLO Angéla! Játsszon! Jaj, hiszen be sem mutattam maguknak Angélát! Angéla drága! Mia Bella!

Angéla meghajol.

CARLO Angelika! Én pedig Carlo!

JÓZSI Ez meg minek hajlong itt?

MARI Ha akar! Miért ne? Hajlongj te is!

Józsi is hajlong. Erre Carlo is. Mari szintúgy.

CARLO Úszó gallyak a tó tükörsima felszínén! A természet roppant fontos! Annyi növény és állat lakja, hogy az elmondhatatlan! Oly megindító! Érezni mindezt oly mélyen a szívben! Én bevallom önöknek, hogy igazán kedvelem a hatodik szimfóniát! Ahhoz, hogy jobban megérthessük ezt az üde beethoveni világot, több kitartás szükségeltetik! Felemelt fej, magasztos testtartás, márványfehér, tiszta homlok! Ki kell mennünk a kertbe, onnan minden egész más! Tudják! Az illatok! Minden nagy gondolat, forradalmi tett és magányos kín ott fogan! A kertben! Egy ártatlannak tűnő séta közben.

JÓZSI Azt már nem!

MARI Esik! Most éppen...

JÓZSI Fúj! Érti?

MARI Nagy szél meg vihar!

Mennydörgés hangja.

CARLO Hallják, mit mond?

JÓZSI Nem kell kétszer mondani! Nem vagyok én süket!

*Angéla zakójának gomblyukában egy piros pipacs.
Carlo odahajol, megszagolja.*

CARLO Ez tökéletes! Angéla! Jöjjön!

Carlo kézen fogja Angélat, kimennek az ajtón.

MARI Gyerünk mi is!

JÓZSI Én nem!

MARI És ha valamit ellopnak?

JÓZSI No, jó.

*Mari és Józsi is kimegy. Egyszer csak nagy csörömpöléssel
érkezik Rótféri és Elek.*

- ELEK Ezek meg hová mentek?
RÓTFERI Talán csak a morzsolóig. Itt mindig akad valami kerti munka. Ha más nem, hát csutkagyújtás! Minek is jöttünk?
ELEK Az asszony megöl, ha nem viszem neki haza a strand-széket. Tudod, tavaly itt hagytam valahol. Kölcsönadtam a Józsinak.
RÓTFERI Biztos betüzeltek! Nekem húsz éve fönny van a padláson.
ELEK *(keresgél)* Itt lesz az!

Rótféri az italok között.

- RÓTFERI Tényleg nincs senki? Nem szeretném, ha ez a vadmacska Mari észrevenne!
ELEK Nézz szét te is!
RÓTFERI Nézem.
ELEK Mit nézel?
RÓTFERI Töltök egy kicsit. Van itt kaja is. Egy kis szalonna. Áfonyalekvár.
ELEK Először találjuk meg!
RÓTFERI Megöl az asszony, mi? Még jó, hogy az enyém utálja a nyarat. Gyere inni! Megmondod neki, hogy kerestük. Majd én is ott leszek. Azt mondod, hogy egész nap, egész héten ezt a rohadt széket kerestük!
ELEK Egyből kiszúrja, ha hazudok.

Esznek, isznak. Elek elmélázik.

- ELEK Te, Feri! Mi lenne, ha egyszer titokban tényleg elutaznánk. Csak úgy.

- RÓTFERI Csak úgy?
ELEK Persze. Te meg én.
RÓTFERI Mi lenne az?
ELEK Itt hagynánk csapat-papot! És elhúznánk, mint azok a kormos fecskék, Afrikába!
RÓTFERI Afrikába? Meghülyültél?
ELEK Kicsit megkergetnénk a gazellákat. A csíkos lovakat. Aztán a végén még bekerülnénk a tévébe. Végre él-nénk!
RÓTFERI Meg kéne inkább találnod azt a kurva széket!
ELEK Ott amúgy is minden olyan olcsó!

Csámcsognak.

- RÓTFERI Mióta azok ott haldokolnak, nem megy oda senki!
Rosszabb hely az, mint a miénk!
ELEK Te! Ott végre eladhatnád a rádiódat! Aztán csak ül-nél az alkonyatban, néznéd a füstölgő szavannákat.
RÓTFERI Tudod, mit? Isten bizony, lehozom én is a padlásról a strandszéket. Strandszék nélkül lehetetlen Afri-kába költözni. Ha mégse kell, akkor majd eladom! Összedrótozom a rádióval. Egyet fizet, kettőt kap! *(Eszik egy kanál lekvárt.)* Csak még egy falat! Örü-let! *(Nyalja le az ujjáról.)* Milyen jó ez!
ELEK Hagyjál nekem is!
RÓTFERI Te nem is szereted!
ELEK Miért mondod?

Falatoznak.

- ELEK Mondjuk egész jól fociznak odaát! A múltkor mi is szerződtettünk egy afrikait. De miután ideigazolnak, már semmi komoly munka! Az a sok színes cucc, pá-vatoll! Ezt én mind betiltanám! Nem jobb ez a szür-ke? Ne légy feltűnő, ha nem muszáj! Én nem vagyok

olyan! Én nem mutogatom magam! Jobb a műfog!
Jobb egyszerű taccsbírónak lenni térdzoknijban!

ELEK De még mennyire!

Csend.

ELEK Az asszony jól van?

RÓTFERI Épp azon gondolkodik, hogy elváljon-e!

ELEK Ne csináld! Nemrég volt az esküvő.

RÓTFERI Azt mondja, ha semmi pénzt nem hozok, akkor ő
elmegy!

ELEK Nem szerelmes?

RÓTFERI Ez? Életében nem volt szerelmes!

ELEK Én is lecseréltem a kistraktoromat. De ráfaragtam. A
tárcsái ugyanis teljesen elkoptak! Amit használtan
veszel, az mind ilyen szar!

RÓTFERI Az asszony meg már valami társkeresőt nézeget.

ELEK Milyen keresőt?

Elek és Rótferi elbeszél egymás mellett.

ELEK A tárcsákat a jövő héten elhozom a Józsihoz. Ő va-
lamikor régen javított ilyeneket. Egyből észreveszi,
ha valami baj van.

RÓTFERI Az a számítógép a gyereké. De néha látom, hogy éj-
jelente rájár az asszony is. Én meg nem értek hozzá.

ELEK Szerintem meg tudja javítani.

RÓTFERI Egyszer már a találkozott is valakivel. Persze álnéven.
Randiztak egyet.

ELEK Majd a jövő héten mondom neki.

RÓTFERI Talán dugtak is.

ELEK Józsinak van olyan speciális műszere.

RÓTFERI Az asszony már régóta nem csókolózik.

ELEK Ezt még akkor vette a Józsi, amikor még nem is volt
házas.

RÓTFERI De ezt a palit szájon nyalta. A Jonatán Pityut.
ELEK Akkor még volt pénze bőven.
RÓTFERI Gondoltam, beverem a pofáját.
ELEK A Józsinak kiváló érzéke van a tárcsajavításhoz.
RÓTFERI A Jonatán Pityu visszajött Amerikából. Akkor tudtam meg.

Elek feleszmél.

ELEK A Jonatán Pityu? Hazajött?
RÓTFERI Haza, baszd meg!
ELEK És elszerette?
RÓTFERI Mit mondjak?
ELEK Azt, hogy ez nem tisztességes!
RÓTFERI Küldött egy nótát is neki.
ELEK Visszajön Amerikából ananászos pólóban, aztán elszereti az asszonyt?
RÓTFERI Félek, hogy berág! Legalább hús pálmafa van az ingén. Csak azért ment, hogy visszajöjjön.
ELEK Az ilyenek mind azért mennek.
RÓTFERI Gyúrta magát! Úgy néz ki, mint egy víziló!
ELEK Még egy madarat se tudna kipreparálni!

Csend.

RÓTFERI Aztán rájöttem, hogy szar az inge.
ELEK Kinek az inge?
RÓTFERI A Jonatán Pityué. Mondom.
ELEK Mért szar?
RÓTFERI Leöntötte magát házi szilvával! Csak úgy véletlenül! Mert nem én csináltam, te is tudod, hogy nem vagyok egy provokátor típus. Szóval ráfolyt a pálesz, a pálmák meg egyszer csak kezdtek eltűnni róla.
ELEK Szóval csak ócska kínai.
RÓTFERI Az asszony mesélte.

ELEK Bevallotta? Te hiszel a Macának?
RÓTFERI Miért ne? Azért, mert egyszer találkozott a Jonatánnal?
ELEK Még a végén elmegy Amerikába.
RÓTFERI Otthon három hűtőszekrény tele van csirkével.
ELEK És mi van?
RÓTFERI Nem megy.
ELEK Hova nem megy?
RÓTFERI Amíg ennyi a csirke, addig nem megy.
ELEK Dolgozol, mint az állat, mi?
RÓTFERI Elmentem a használtasba, vettem én is egy inget.
ELEK Mit? Pálmásat?
RÓTFERI Kombináltat!
ELEK Hogyhogy kombináltat?
RÓTFERI Van rajta ananász is meg pálmafa is.
ELEK Az nem mosódik?
RÓTFERI Csak ünnepnapokon veszem föl.
ELEK Süljön ki szemed! Szébb, mint a Jonatáné?
RÓTFERI Igazi szuvenír.
ELEK Ha sok a csirke a hűtőben, az mindig jó.
RÓTFERI Az a biztos.
ELEK Legalább nem tőled függ. Van mindened. Úgy jó az élet. Ülünk benne, mint egy kádban. Van hideg is, meleg is.
RÓTFERI Ha fölveszem az inget, azt a kombináltat, akkor az asszony is egy kicsit összehúzza magát.
ELEK Jól csinálod!

Csend.

RÓTFERI Te meg?
ELEK Csak így! Ülök, morzsolgatok, nézem ezt a nagy szavannát meg az esti meccseket.

Csend.

- ELEK Amúgy meg sem kérdezi, hogy innál még egy sört?
Csináljak valami jó vacsorát?
- RÓTFERI Ezek nem kérdeznek semmit.
- ELEK Mi meg nem mondjuk.
- RÓTFERI Hát így!
- ELEK Minek is idegesíteni egymást, amikor van külön szoba.
- RÓTFERI Boldogok vagyunk.
- ELEK Persze.
- RÓTFERI Valamikor egész mást akartunk.
- ELEK Egy szép napon majd elutazunk Afrikába, új életet kezdünk, olyanok leszünk, mint a maszájok! A múltkor láttam őket a dzseografikon. Lefutom én azokat is! A kivénhedt német nők valósággal bukna rájuk. Befizetnek egy nyári útra, aztán ott nyalják őket.
- RÓTFERI Ez mind csak mese.
- ELEK Annyi hülye mítoszuk van! Teknősbékák, természetek. Nekünk meg nem maradt semmi.
- RÓTFERI Jobb is így.
- ELEK Tiszta lap.

Elek keresgél, megnéz minden zugot.

- ELEK No, jól van! Tölts nekem is! Nincs egy vasam se.
- RÓTFERI Ezért jó falun lakni! Bejössz ebbe a gyönyörű helybe, megállsz itt középen, lehunyod a szemed, kítátod a szádat, egy kicsit lengeted a karod! Így! Meg így! Olyan, mintha a tiéd lenne! Ha akarom, még azt a Niagarát is hallom! És csak folyik beléd a szentelt víz!
- ELEK Hol az a kurva strandszék? Megbolondulok! Így nem mehetek haza!
- RÓTFERI Siess! Lehet, hogy mindjárt visszajönnek. Pont most kell az? Majd kitalálsz valamit!
- ELEK Amíg nézem a meccset, addig az asszony napozik a verandán.

RÓTFERI Az enyém kezegeti is magát. Van egy-két hobbija.

ELEK Tán a Jonatán miatt?

RÓTFERI Ez nem a Jonatán!

ELEK Akkor meg?

RÓTFERI Hol van már az a rohadt szék?

Elek talál egy koszos székét.

ELEK Megvan! Hú, de poros! Az anyjába!

Rótferi rágyújt.

RÓTFERI Hozzad már! Meddig akarsz még itt turkálni? Megisszuk, aztán menjünk! Ránk esteledik. Még a végén tényleg gyanúsak leszünk!

ELEK Sose tudják meg!

Isznak. Rótferi felhörpinti a pálinkát, majd megrázza magát.

RÓTFERI Én otthon fogom az angol focit is.

ELEK Nekem az nincs! Csak portugál meg belga.

RÓTFERI Az szar lehet.

ELEK Te! Miért nem nyitunk mi egy használtast?

Elek leporolja a székét. Rótferi odamegy, megnézi, kinyitja. Közben talál egy lyukas ernyőt is. Leül a strandszékre. Az esernyőt

Elek a feje fölé tartja.

RÓTFERI Te ez nem is olyan rossz! Be kéne szórni az egészet homokkal. Beteríteni.

ELEK Fúj a szél. Szemből kapjuk.

RÓTFERI Fordítunk rajta!

ELEK Fordítsunk!

Igazítanak a széken.

RÓTFERI Te! Egész jó ez a szék.

ELEK Jó itt.

RÓTFERI Jó ülni rajta.

ELEK Csak ez a rohadt nap ne égetne ennyire!

Csend.

ELEK Mondom én, hogy le kéne hoznod a padlásról! Aztán kiülnél az asszonnyal a ház elé. Micsoda nyár! Mintha a bícsen lennénk.

RÓTFERI Kár, hogy ilyen kurta a szezon.

ELEK Valami ropog a fogam alatt.

RÓTFERI Ez már inkább csak az utolja. Vénasszonyok nyara. Csak hozza a törmeléket! Akárha ősz lenne, egy végtelen és hosszú ősz, amelybe szép lassan – madarastul, székestül – beleragadtunk! Sokszor az az érzésem, hogy egész életünkben nem is csináltunk mást: csak ültünk a parton, néztük a folyót, amint szállítja a szürke hordalékot.

Rótferi felugrik.

RÓTFERI Igyunk már!

ELEK Ennél tökéletesebb időzítés nincs is a világon!

RÓTFERI Tudod, mikor mennék én el innen! Tudod, a köldök-zsinór.

ELEK Én is úgy vagyok.

RÓTFERI A franc akar innen bárhova is. Itt vannak a gyökereid! Olyan mélyen, hogy ki se tudnád ásni! Minek azt kiásni? Öntözni kell! Ha otthon vagy, szuszog az asszony, a gyerekek álmukban hangosan nyögdecselnek! Kinyitsz egy üveg sört! Kiülsz a gangra! Megvárod a hajnalt! És mikor felröfögnek az első disznók, bekevered a moslékot! Jut eszembe, eladtad már azt a traktort?

ELEK Ott rohad a hátsó udvarban. Tiszta rozsdá az egész. Nem megy ma semmi. Az apróhirdetés sem. Nem elég, hogy szar a tárcsa, ki kell cserélnem az olajtartályt is.

RÓTFERI Te! Úgy hallom, jönnek!

ELEK Hát már sehol sincs nyugalom, baszd meg? Afrikában sem?

RÓTFERI Nincs!

Gyorsan összeszedelődzködnek, az üveget zsebre vágják, hónuk alá csapják a strandszéket, kimennek. Érkezik Carlo meg Angéla, a nyomukban Mari és Józsi.

JÓZSI *(feldobott állapotban)* Szép kertünk van, nem igaz? Isten úgy segítjen! Amíg bírjuk munkával! Mivel kínálhatnám meg önöket?

MARI Ez a hatodik kocsmá a faluban. Ha a szélmalom felől jönnek, akkor ez mindig a hatodik! *(Józsihoz.)* Kedves legyél! Hallod?

JÓZSI Ha van miért!

MARI Gyönyörűek vagyunk, nem? Tessék csak szétnézni! Ezt a házat már legalább kétszáz éve építették az őseink!

JÓZSI Hallgass már!

MARI Te akarod nekem megmondani? *(Carlóhoz.)* És maguk? Hová igyezked?

CARLO Mi mindig csak utazunk! Nem nézünk se jobbra, se balra! Az élet örök vándorlás. Ahogy egykoron a nagy Johann Wolfgang fogalmazott.

MARI Különös.

JÓZSI Mennyi duma!

CARLO Van nálam egy szent papiros! Ezen tizenöt nyelven szerepel az a szó: átutazó. Durchreisende!

Carlo egy késsel odaszegzi a falra a papírost.

MARI Ez itt kínaiul van.

JÓZSI Azt mondd?

MARI Nézd meg!

JÓZSI Nekem semmi bajom a kínaiakkal!

MARI Mindig is mondtam, hogy egyszer el kéne oda is menni.

CARLO Én meg Angéla, kérem, átutazunk! Durchreise! Látom, akad egy gép ott a fal mellett! Készíthetünk egy képet magunkról? Angéla és én!

JÓZSI Nem! Az rossz! Azt még az Elek hagyta itt!

MARI *(Józsihoz)* Próbáld ki!

JÓZSI *(halkan Marihoz)* Most nem lehet!

MARI Már megint ez az örökös lustaság!

CARLO Ez népbetegség errefelé?

MARI A homoktövist se szedi! Pedig teljesen kiván az epéje meg a mája.

CARLO Ritkán lépünk fel vidéki kocsmákban! De ha akarják, adunk egy ingyenes koncertet, vagy jótékonyságit! Nekünk nagy szívünk van! Megtanultunk nagy szívvel élni! A zenében ez igen fontos! Hogy mindig jó helyen legyünk! Hogy ne billegjen a szék!

JÓZSI Pedig az már billeg! Nálunk mindig.

MARI A strandszéket valaki elvitte! Tegnap még itt volt. Hozok egy másikat!

JÓZSI Megbolondultál?

MARI Meg sem állok Kínáig! Nem akarom, hogy ez a kedves lány megsérüljön! Angéla! Mindjárt hozom!

JÓZSI De hát...

CARLO Angéla nevében is köszönöm a figyelmességüket! De Angéla már az első mozdulatsor után meg tudja mondani, hogy kellően kényelmes-e neki? Vagyis mi mindent alárendelünk a műveknek, a szerzői utasításoknak! A széket, a teljes helyzetünket! Ugyanis, ha rozoga lábon állnánk, vagyis ülnénk, azt a nagy Beethoven sohasem bocsátaná meg! Isten nyugosztalja – ahogy Joseph Haydn nevezte – a nagy mogult!

Ha a mű úgy kívánja, akkor a messzi északon landolunk, bejárjuk a jéggel bélelt, zordon fjordokat! Ha nyári kaland kell, akkor pedig irány dél, ahol a lélek bölcsője nyugszik: a nagy és végtelen tenger! Az örök, nyughatatlan kékség! De az őszről se feledkezzünk meg, hiszen az avarzörgés felettébb különös valami! Minden valamirevaló zene az ősz halálos földjében gyökerezik! Minden Schubert-dal egy-egy földre roskadó, beteg falomb!

Carlo lehunyja a szemét.

CARLO Majd ha már minden vízcsepp felszívódott a tiszta légen át – egyszer csak ott ülünk csendben egy tavaszi hegygerincen! Akárha egy új élet nyitánya! Még utoljára felragyogunk a vakító fényben! S szemlehungya hallgatjuk az áldott muzsikát, mely éltünket örökre megváltoztatta! (*Kiabál.*) Du musst dein Leben endern! Du musst!

Mari úgy érzi, szólnia kell.

MARI Valami történt? Carlo! Ha bármi baj lenne, akkor átmegegyek a szomszédba kis székért!

JÓZSI Már megint milyen kis szék? Egyre kisebbek leszünk!

CARLO (*a fejéhez kap*) Angéla! Adjon valamit fejfájás ellen. A művészet sokszor kellemetlen hatással bír! Felszökhet tőle a földi halandó vérnyomása! Nyomást érezhet a mellkasában! Lüktethet az ér a homlokán!

JÓZSI (*Marihoz*) Te meg mitől vagy ilyen lelkes? (*Carlóra néz.*) Tán csak nem ettől?

Angéla hoz egy pohár vizet, átnyújt egy pirulát, Carlo lenyeli, majd a homlokát dörzsöli, hirtelen jobban lesz.

- CARLO De hogyan ez tényleg a hatodik kocsmá onnan számítva, ahonnan mondja, akkor ez tényleg nagyszerű! Akkor választhatunk! Mindegyik kocsmában másik szimfónia! Sorra járjuk majd valamennyit! Már ha időnk engedi.
- MARI Az a Pasztőr! Amit az előbb említett! Az jó lesz!
- JÓZSI Akkor sem veszem be a homoktöviszt!
- CARLO Sajnos ez csak egy törékeny, kétes értékű átírat! Az átíratokkal pedig – mint tudjuk – mindig baj van! Rövid részlet hegedűre meg kocsmazajokra!
- JÓZSI Fogd már be!
- MARI De Józsi! Van itt macskagyökér is!
- JÓZSI Nem kérek semmit!
- MARI Le kéne nyugodnod már végre!
- CARLO Kérem, durva szavak helyett használja ki a hangok adta lehetőségeket! Próbáljon meg koncentrálni! Fogja a kezébe a hegedűt! Gyantázza a vonót! A lószőrnek is szüksége van gyöngédségre! Vegyen egy mély lélegzetet, érezze át a kozmikus világot! A csillagközi tereket! Legyen emberfeletti! Higgyen a halhatatlanság nagyszerű eszméjében! Csak Angélát figyelje! Minden belülről indul! Először csaknem láthatatlan, aztán...
- JÓZSI No, ebből elég volt! Vedd föl a rendelést!
- MARI Pont most lépjek közbe?
- JÓZSI Menj! Különben reggelig dumálni fog!
- MARI Ne hülyéskedj, Józsikám, harminc éve élünk együtt! Miért csinálod?
- JÓZSI Most már az epém is szarakodik!
- MARI Mondtam, hogy igyál! Ez tisztít!
- JÓZSI De holnap te fogod kiszolgálni a vendégeket.
- MARI Harminc éve ez megy!
- JÓZSI Ha akarod, most azonnal elválok!
- MARI Ki fogja neked beadni holnap a homoktöviszt?
- JÓZSI Kérdezd meg őket! Ők minden tudnak!

Mari odamegy a vendégekhez.

MARI Isznak valamit?
JÓZSI Esznek is! Hallod?
MARI Isznak és esznek.
CARLO Bocsánatot kérek, de...
MARI Önnek nincs miért!
JÓZSI De még mennyire, hogy van!
MARI A férjem egy kicsit...
CARLO Csak semmi neheztelés!
MARI (*Józsi felé*) Majd később tisztázzuk!

Angéla a kezébe veszi a hegedűt. Játsszik rajta.

CARLO De befejezném, amit elkezdtem! Először csaknem láthatatlan, aztán – figyeljék csak –, valami apró remegés a száj szegletében, túlzott emóciók keltette ráncok az ifjú homlokon!

MARI Most rendelték vagy nem?
JÓZSI Vigyél nekik valamit!
MARI Csak úgy valamit?
JÓZSI Nem látod, hogy nézik a szalonnát?
MARI Miért zavar az téged?
CARLO Csak úgy rázkódik a test! Beethoven fenséges hegedűversenye – opus 61. – tökéletes figyelmet igényel! Micsoda bravúr D-dúrban! A főpróba azonban még nehezebb, mint maga az előadás! Beethoven sose oly előzékeny, mint Brahms! Sok-sok utazás szükséges, sok-sok lángoló érzés a szívben! Ez kötelező! Hogy valóban úgy halljuk a hangok mögötti hangokat, hogy az bennünket segítsen, érzékeny előadókat! A muzsika óvja, ápolja a lelket! Visszahelyezi a gyémántot a koronába!

MARI Akkor most mi legyen?
JÓZSI Mivel?
MARI A szalonnával.

- CARLO Sokan nem tudják, de van ebben a műben egy temetési epizód, érzékeny részlet, amolyan titkos gyászzene!
- JÓZSI Már csak ez hiányzott!
- MARI Én mégis azt kérdezem...
- CARLO Nekem egyszórával teli szifont! Angélának egy könnyű limonádét! Köszönöm! Aztán pedig jöhet egy kiadós vacsora.
- MARI Ó, igen!
- JÓZSI Ez maga az ördög!
- CARLO Az ördög – ahogy a néphit tartja – mindig úton van! Legyen vihar, eső vagy mennydörgés, vasárnap vagy szombat! Ő akkor is dolgozik, ha sekély a meder, ha szűkös a tér, ha csupán egyetlen szem madárfiókat talál a fészekben! Parasztkocsin vagy rozoga automobilon – neki egyre megy!
- JÓZSI Te! Ennek le van írva minden a papírján! Majd nézd meg! Előre tudja az egészet!
- CARLO A mélyen tisztelt hallgatóság sokszor ellenáll a nagy műveknek! Pedig éppoly simulékonyságra lenne szükség, mint a szerelemben!
- JÓZSI Gondoltam.

Angéla halk pizzicatót játszik.

- CARLO Ó, ezek a pattintott hangok! Hát nem fenséges? Hát nem gyönyörű? Nélkülük értelmét veszítené az egész élet! (*Lehunyja a szemét.*) A megközelítés nem lehetséges teljes odaadás nélkül. Igaz, Angelika?
- ANGÉLA Igaza van, Carlo!
- MARI Te! Ez megszólalt!
- JÓZSI Tyű, az úristenit!
- MARI Azt hittem, hogy néma!
- CARLO Eredetileg úgy volt...
- JÓZSI Eredetileg?
- MARI (*Józsihoz*) Mi van már a szalonnával?

CARLO Az eredeti partitúrában sokszor minden más! Ezért van szükségünk az úgynevezett urtextre. Hiszen a különböző korok ostoba javításai oly sok kényelmetlenséget képesek okozni! Nem beszélve a rosszabbnál rosszabb és ízléstelen átiratokról, amelyekből egyszerűen az ember szorítást érez a fejében! Busoni Bach-átiratai pedig oly gyalázatosak, hogy valósággal vesehomokot okoznak!

JÓZSI Már megint kezdi! Te! Ismerik ezek a homoktövis?

MARI Ezek? Ezek nem olyanok.

JÓZSI Mit szednek az epéjükre?

MARI Zenét.

JÓZSI Folyton korog a gyomruk! (*Marihoz*) Itt a szalonna! Csak aztán fizessenek is!

MARI Milyen rossz ember lettél! Nem is értelek!

Carlo körbenéz. Felfigyel az omladozó mennyezetre, amelyből kilóg a szalma. Józsi és Mari szorongva nézik.

JÓZSI Majd ha megjön Ödön, akkor felújítjuk ezt a rohadt kocsmát. Igaz, Mari?

MARI Tudja, mi őt várjuk, az Ödönt, ahogy a Józsi mondja.

JÓZSI Majd ő megcsinálja. Neki vannak olyan szerszámai. Az Ödönnek.

CARLO Vagy úgy!

MARI Szóval semmi baj.

JÓZSI Sose fog ez összedőlni.

MARI Vigyázunk.

Carlo megpillant egy sor könyvet az egyik szekrény tetején.

CARLO Ó, mennyi szép tudomány! Micsoda meglepetés!

MARI Ezt még mind az uram nyerte, amikor öt évvel ez előtt végre sikerült megfejtenie az újságban egy körösztrejtvényt.

Józsi feldühödik, nem bírja tovább.

- JÓZSI *(Carlóhoz)* Mégis mit képzelsz? Mit csodálkozik folyton? Itt nem zenélni kéne, hanem festeni!
- CARLO Valóban! Az is művészet!
- JÓZSI No látod! Érted te, miről beszélek! Nem vagy te olyan ostoba! Érted, nem? Minek az a muzsika? Az a Pasztőr! Tudja, amit az előbb hallgattunk, annak azért vannak mellékhatásai.
- MARI Cseng a füled, vagy mi?
- CARLO Magas vérnyomás. Latin nevén...
- JÓZSI Isten tudja!
- MARI Az orvos tudja! Nem adod neki oda karodat, amikor ott vagy!
- JÓZSI Hogy dőljön ki a fal!
- MARI Ne mondj már ilyeneket! Amíg Ödön nem jön, addig ne!
- JÓZSI Miért? Vidd már nekik azt a szódát!
- MARI Nem pohárban kérte!
- JÓZSI Hát?
- MARI Együtt a szifonnal.
- JÓZSI Várj! Itt van még a limonádé!
- MARI Hány hetes?
- JÓZSI Egy kicsit erjed benne a citrom.
- MARI Sebaj!

Mari kiviszi a rendelést. Innivalót és némi szalonnát.

- MARI Uram, hölgyem! A limonádé, a szóda meg a házi szalonna! Ezt a Józsi szeletelte.
- CARLO Köszönjük, Mária! Szép ez a vendéglő! Rögtön megéri az ember, ha jó helyre kerül!
- MARI Még szét sem néztek!
- CARLO Tudja, hogy van ez! Ezek az átkozott próbák! Az ember az est közeledtével már elfárad!

JÓZSI Én is mindjárt!

MARI Tudom én azt!

CARLO A nagy művek nem tűrik a halogatást, az időfecsérlést! Míg mások duzzognak, bennünk végtelen az öröm és az alázat! Ígérek valamit, Mária! Amint eljön az idő, körülnézünk! Egy cseppet se higgye azt, hogy bátortalanok volnánk! Egy kis vacsora...

MARI Még egy kis szalonna! Hozom!

CARLO És négy lány tojás! Hogy friss vér csörgedezhessen az ereinkben!

JÓZSI No, még ez is.

MARI Hát szépen vagyunk!

CARLO Azért lenne néhány építő megjegyzésem!

MARI Hallod, Józsi?

JÓZSI Jut eszembe! Van itthon szögünk! Ha mégsem jönne az Ödön. Vagyis csak volt! A múlt héten kölcsönadtam az atyának.

MARI Éppen most?

JÓZSI Mit csináltam volna? Az oltárkép levált a keretről. A mise meg már éppen kezdődött...

MARI Mióta vagy te ennyire vallásos?

JÓZSI Jó, jó, még egyszer se láttam Krisztust, de attól még...

CARLO A hithez nem elég néhány rozsdás szög! Vagy egy-két álszent ima!

MARI Akkor elmegy a Józsi, és hoz újakat.

JÓZSI Már bezárt! Sajnálom!

MARI Elmész és megnézed! Hátha még ott van valaki. Akkor is!

JÓZSI Hat után? Esély nincs rá!

MARI Azt hiszem, ez az ember teljesen reménytelen!

JÓZSI De hát...

MARI Legalább egy kicsit próbálj meg... egy kicsit viselkedni! Higgy a csodában! Legalább lelkesedj!

JÓZSI Hogyan?

MARI Tegyéél úgy, mintha lenne szög. Próbálj megegy kicsit figyelni a művész úrra! Neked is jobb lenne.
CARLO Nyugodjanak meg!
MARI Mondtam én!
JÓZSI Nyugodt vagyok!
CARLO Vigyázzanak, hogy a sárgája lágy maradjon!
MARI *(rajongva)* Hát persze, Carlo!

Mari egy ronggyal Józsiira csap.

CARLO Köszönjük! Az étvágyunkkal sose volt baj!

Carlo feláll, körbenéz.

CARLO Át kéne alakítani ezt az egészet!
JÓZSI Az egészet?
CARLO Kéne ide egy kis színpad! Friss deszka! Egy kis bensőségesség! Pálmafák! Jézus is oly nagyon szerette a pálmalevelet.
JÓZSI Az előbb egy kis szék, most meg egy színpad?
MARI Szép az!
JÓZSI Mi a fenét akar ez? Operaházat? A pusztában?
CARLO A kamarazene egy csodálatos műfaj! Erre épül összességében minden: a nagyzenekari művek, a szimfóniák és a barokk oratóriumok! Vagyis: előrelépés csak abban a kivételes esetben lehetséges, ha ennek minden csínját-bínját elsajátítjuk! És ebben nem számíthatunk mások hathatós segítségére! A kamarazenélés végül is a többihez képest, a Mindenséghez képest végtelenül magányos dolog. A kammermusik egészen kis helyen is jól előadható, akár a falusi házak homályos helyiségeiben is, mondjuk a spájzban! De magukat mindez ez egy percig se nyugtalanítsa!
JÓZSI Engem aztán nem!

- CARLO Ez a padló sem tökéletes! A szálkák, a lyukak szükségtelenek!
- MARI Tényleg azt állítja, hogy jó lenne itt valami színpad? Mint valami templomban? Ó, istenem, Carlo!
- JÓZSI Még hogy színpad!
- MARI Milyen nagyszerű ötlet! Carlo egy szent ember!
- CARLO Kérem, ne becsüljék le magukat!
- JÓZSI Micsoda duma!
- CARLO Az az Ödön mikor jön?
- MARI Az az Ödön? Bármikor... nem kell annak mondani semmit. Egyszer csak... magától is...
- CARLO Már szétkorhadtak a gerendák! Felülre meg befészkeltek magukat a galambok. Az átalakítás nem várthat magára túl sokat!
- JÓZSI Tudja mit? Most pakoljanak össze, és húzzanak el! Most azonnal! Ödön meg majd jön, ha akar! Én meg szarok a gerendákra! Fogják magukat, és az első vonattal...
- MARI Te is tudod, Józsi, hogy tavaly óta nem járnak a vonatok!
- JÓZSI Tehetek én róla? Én nem hívtam magukat ide! Hívta valaki? Akkor is kimennek oda, és megvárják! Ha nem jön, hát nem! Volt, hogy én is kimentem, de nem jött semmi! Mégis vártam.
- MARI Józsi! Itt nem is Carlóról van szó! Ő még bírná, hiszen ő egy valóságos szent! Egy szakramentum! De Angéla, Angelika igen karcsú! Az ujjai megfagynának az állomáson.
- JÓZSI Majd, izé, nem Beethovent játszik, hanem cigányosat! Az is muzik! *(Egy pillanatra érzékenyül. Angéla felé)* Bár... tulajdonképpen... Angélát egy kicsit én is... sajnálnám...

Mari elcsodálkozva néz Józsira.

MARI Igen?

JÓZSI *(tátog)* Csak egy kicsit.
CARLO Semmi baj!
MARI Jó! Ha mégis úgy akarod, kimegy a vonathoz! De ha rosszul lesz és meghal?
CARLO A lassú tételek esetében a falusi fagy kiváltképp rossz hatással lenne! Ebben óriási a tapasztalatunk! A reménytelen várakozás képes kioltani a még oly erős hit lángját is!
MARI Ezt akarjuk?
CARLO A végén teljesen megbokrosodnánk!
JÓZSI Angelika ártatlan! Már látom!
CARLO Úgymond az egész mű velünk együtt meghibásodna! De a szellem is sérülhet. Veszítene az erejéből!
JÓZSI Már nem is kell mondani!
MARI Érted már? Az a Beethoven nem jó, ha túl lassú!
JÓZSI Fogd már be!
MARI Kérlek, viselkedj!
JÓZSI Harminc éve viselkedem.
MARI Mi ez az ahhoz képest, ahogy az a Beethoven élt?
CARLO A nagy mogul igen érzékeny zenét szerzett! A tempó nem bírja el a túlzásokat!
MARI Érted már?
JÓZSI Hát mindent csak előírással lehet?
CARLO Kiváló! Egészen kiváló, amit mond! Figyelemre méltó és elgondolkodtató! Ugyanis, a tempó, ahogy a színházi előadásokban is, mindig vita tárgya! Időnként lassítunk, mint éppen most! Beleülünk az üresnek látszó vödörbe! Vagy egy gyors mozdulattal hirtelen fokozni kezdjük! Ahogy tetszik!

Józsi megbabonázva bámulja Angélat.

JÓZSI Dehogy akarom én! Istenem!

Józsi hoz egy üveg bort.

JÓZSI No, én kibontom ezt is!
CARLO Örülök az időváltásnak!
JÓZSI Minek is szomorkodni? Csak azért, mert kint esik?
Ugyan! Kit érdekel! (*Kedveskedni próbál, de közben Angélat figyel.*) Milyen az előrejelzés, Mari drágám?
MARI Holnap is borús.
JÓZSI Attól hasogatni fog!
MARI Holnap majd kétszer annyit kapsz a homoktövisből.
JÓZSI Ma egészen jól vagyok!
MARI Hogyhogy?
JÓZSI Csodálkozom én is.
MARI Mi történt veled?

Carlo lehajol, a padlót tapogatja.

CARLO Első tapintásra azt mondanám, hogy talán túl sok a kiálló szálka, nem egyenletes a felszín.
JÓZSI Ezt még nem mondta senki!
MARI De attól ez még igaz lehet!
JÓZSI De hát ez folyton hazudik!
CARLO Angéla! Kérem! Lépkedjen végig a felszínen! Járjon rajta! Csak óvatosan, mint Krisztus a tengeren! Fel ne sértse valami ócska deszkadarab!

Angéla finoman, akár egy balerina, végigsétál a fapadlón.

JÓZSI Mondtam én! Megmondtam! Nincs ennek semmi baja!
CARLO Most visszafelé is!

*Angéla visszafelé sétál. Hirtelen összerogy.
Szálka szúródott a talpába.*

CARLO Angéla!

MARI Jaj, istenem! Ez a lány még kórházba kerül!
JÓZSI Csak azt ne!
CARLO Itt a bizonyíték!

Carlo felvesz a földről egy apró valamit, felmutatja.

MARI Mondtam én, hogy csiszoltasd föl! Tele van ez mindenfélével! Hányszor figyelmeztettek?
CARLO Egy túlevél.
MARI Még szerencse!
CARLO Lehetett volna halszájka is! És máris fuccs a hangversenynek!
JÓZSI De ki akar itt hangversenyt?
MARI Fiam, inkább adj hálát az Úrnak, hogy nem egy halvagy padlószájka!
CARLO Micsoda malőr! De a zene istene itt lebeg fölöttünk – örök bizonyosság! Neki köszönhető, hogy nem történt nagyobb baj! Szíveskedjenek hozni egy lavór meleg vizet! Be kell áztatni Angéla lábát. Az angyalok puha talpa igen sérülékeny.
MARI Hallod? Józsi!
JÓZSI Ó, igen, Angéla lába!
MARI *(Józsi üres poharát nézi)* Gyorsan megittad!
JÓZSI Ez még csak a második!
MARI Holnap fájni fog.
JÓZSI Nagyon aggódós lettél.
MARI Olyan gyorsan odarohantál.
JÓZSI Hagytam volna meghalni?

Józsi hozza a lavór vizet. Leteszi.

JÓZSI A langyos, szappanos víz!
CARLO Messze van! Egy kicsit közelebb!

Józsi közelebb tolja a lavórt.

CARLO Még! Még egy kicsit!

MARI (*Józsihoz*) Mi van? Félsz Angelikától?

CARLO Nem bírja a vér látványát.

MARI Látom én!

JÓZSI Mi van?

CARLO A nőilábak felettébb gyönyörűek! Megihlettek már, ó, istenem, annyi művészt és névtelen papot! A lábak külön életet élnek a testtől! Olykor leválnak róla, mint most, ebben a lavórban! Látja, Józsi?

JÓZSI József!

CARLO Nézze csak! A fürdőző láb, így távol a fertőtől, mily tiszta és ártatlan! Akár a hó!

MARI Olyan szépen mondja, Carlo!

CARLO Köszönjük a szappanos vizet! Angéla nevében is örök hálánk!

MARI Jaj! Ne tessék már...

CARLO Most bebizonyítottuk, hogy eme hely alkalmatlan a muzsikálásra. De Angéla és én úgy döntöttünk, hogy ettől függetlenül, mindentől függetlenül itt óhajtunk maradni!

JÓZSI Egy kicsit most már én is...

MARI Bizonyára jól érzik magukat!

JÓZSI De hát miért éppen itt? (*Angéla felé*) No persze, azért nem olyan nagy baj...

CARLO Úgy gondoljuk, hogy a hely általánosan rossz állapota még nem jelenti azt, hogy ne tudnánk tovább gyakorolni! Az élet olykor furcsa, olykor nehéz a döntés, de mi bebizonyítjuk, hogy jól választottunk! Fontos, hogy a tanulás folyamata töretlen maradjon, ezért azt javaslom, hogy próbáljuk meg közösen helyre hozni a hibákat! Már amennyire lehetséges! Egyetértenek?

JÓZSI Jó, jó! És fizetni? Azt nem fognak? Ez nem a máltai szeretet, mi nem azok vagyunk, csak semmi jézuskázás! Ezt nem magának mondom, Angéla, hanem ennek! Ennek a... bohócnak.

MARI Jaj, ne legyél már megint ilyen anyagias!
JÓZSI Az üzlet az üzlet!
CARLO Ha úgy gondolják, már is itt van egy kis előleg. Készpénzben fizetünk!
JÓZSI Jól hangzik.
MARI Most nem tudunk visszaadni! Tudja, Carlo, nálunk az apró mindig elfogy! Tegye csak el! Majd ha átme-
gyek a kis székért az ötödik kocsmába, nem is, inkább a negyedikbe, ott kérek majd.
CARLO Elég később is!
JÓZSI Nem! Menj át most!
MARI Most? (*Carlóra néz vágyakozva.*) Kifogja kiszolgálni a művész urat?
JÓZSI Mi?
MARI Minek az a sok apró?
JÓZSI De hát...
MARI (*Carlót nézi*) Még néhány hét, és máris itt a hideg ősz. Kevés a tűzifánk. Valami meleg hely kéne...

Józsi kituszkolja Marit.

JÓZSI Menjél már! Menjél!

Mari el.

JÓZSI Ez elment.
CARLO El.
JÓZSI Hozza azt a sok aprót.
CARLO Nem szükséges azzal annyira sietni!
JÓZSI Micsoda?
CARLO Majd a végén fizetünk.
JÓZSI A végén?
CARLO Nálunk ez a szokás.
JÓZSI Úgy látom, jól érzik magukat.

Carlo partitúrákat lapoz, időnként hadonászik a kezével.

JÓZSI Csodálatos kis vendéglő ez!
CARLO Már csak a zene hiányzik!
JÓZSI Már csak az.

Carlo lehunyja a szemét.

CARLO Ilyenkor kitágul az orrcimpám! Ilyenkor érzem a fenyőerdők illatát!
JÓZSI Ez csak a kidobott karácsonyfa.
CARLO Nekem mégis a mahleri szimfóniák illatát hozza! Ó, a messzi Alpok végtelen hava! Gyermeki öröm! És az az el nem múló fájdalom a szívben! Ha rá gondolok...
JÓZSI Nem kéne! Vagyis... miért nem mondta ezt már az előbb? Hozok egy kis innivalót.
CARLO A fenyőillat mindenhol ott van, bárhová is utazzunk! A rengeteg mélyén ott ring tövestül, mint a melankólia!
JÓZSI Erről én még nem hallottam! De most hogy mondja! Én is szedek valamit erről. Valami tövist.
CARLO Ne mondja! Ön jobban van a tövisekkel?
JÓZSI Azt azért nem mondanám! Most is kihagyok egy-két napot. De ez semmiség. Az akkor is hat, ha nem veszszük be. Néha az Elek is issza! Meg a Feri! Ott neveljük az ablakban! Ott sok fényt kap! Aztán ha valami fáj, akkor kipréseljük a levét.
CARLO Micsoda ősi kultúra, ősi gyógymód! Öntsön nekem is egy pohárral! Így hangverseny előtt kicsit több az emberben a feszültség, mint kéne.
JÓZSI Gondolom! Nem könnyű a zenészek élete.
CARLO De nincs panasz! Inkább gyakorolunk!
JÓZSI Szép! Szép dolog is muzsikálni. Ha van kivel.
CARLO Önnnek van?
JÓZSI Csak így, szólóban. Esténként.

CARLO Asztali zene, mi?

JÓZSI Az.

CARLO Az se rossz.

JÓZSI *(sáros cipőjére néz)* Lehetne jobb is. De hát nagy a sár errefelé.

Csend.

JÓZSI De... de mi a postacím?

CARLO Egyszer itt, egyszer ott! Sokszor mi magunk se tudjuk, hogy éppen holnap hol ébredünk. Minden nap új világok!

JÓZSI *(halkan, nem mer Angélára nézni)* De a lánynak a címe? Vagyis...

CARLO Angélának? Ő mindig velem tart!

JÓZSI Nincs otthona?

CARLO Minek az?

JÓZSI És amit játszanak, annak mi a neve? Amikor kettesben... amikor semmi szóló...

CARLO Becsülettel mondhatom, hogy egyszerre több mű is szerepel a repertoárunkon. Minden mű a lélek valódi lenyomata! Csupa-csupa méltóság és érzélem! Képtelenség egybemosni őket! Semmi gond! Válasszon egyet! De számoljon azzal az ön számára talán nem kívánatos következménnyel, hogy minden egyes zenének hatása van az érzésekre, hatása a hallgatóra, hatása minderre, ami körülveszi!

JÓZSI Hagyjuk a dumát! Én se ma jöttem le a falvédőről.

CARLO De hiszen a világolyvégtelenül kiismerhetetlen! Mérészség volna azt hinni, hogy tudásunk a láthatatlan dolgokra is kiterjed...

JÓZSI Nekem is van olyan, amit nem látok...

Jön Mari egy székkal.

MARI Megjöttem, aranyoskáim! Megjött a kis szék!

CARLO Mária! Maga csodálatos!

MARI Sajnos nem volt aprójuk! Hiába mondtam, hogy eljött hozzánk egy nagy művész...

CARLO Magát nem rettentí el semmi!

JÓZSI Hogyhogy nem volt?

CARLO Maga bátor asszony!

JÓZSI Jó is, hogy megjöttél! Már alig bírtam!

MARI Itt vagyok, Carlo!

JÓZSI Valami színfóbiákról is szó volt.

MARI Neked megint fóbiád van?

JÓZSI Nem nekem! Ennek a bűvésznek.

MARI Alig találtam jó széket! Kipróbáltam mindegyiket! Úgy tettem, mintha hegedülnék, mint próba közben...

JÓZSI Mit játszottál?

MARI Arra nem emlékszem!

CARLO Lenyűgöző! Odáig vagyok magáért! Hadd öleljem meg!

JÓZSI Jó, jó, de hol az apró? Már most kéne, hogy fizessen valamit!

MARI Azt mondtad a múltkor, hogy türelmesebb leszel!

JÓZSI Azt mondtam?

MARI Valahogy ma minden kimegy a fejből! Ahogy az ajtón kiléptem, már csak Carlo művész urat láttam magam előtt! És rájöttem, hogy mindenben igaza van! Minden, amit mond, az tökéletesen úgy van! Milyen szépen hegedül ez a lány!

JÓZSI *(elbűvölve nézi Angélat)* Milyen kedves!

CARLO Ó, ez csak a látszat!

JÓZSI Ez a kondukter, csak ez erőlteti neki a muzsikát! *(Marihoz)* Nem látod?

MARI Hogy én mit látok, azt csak én tudom!

JÓZSI Azt mondd?

MARI Az utóbbi időben gyanús dolgokat művelsz.

- CARLO Talán egy kicsit magába nézhetne!
- MARI Hová nézel már megint?
- JÓZSI Csak ki az ablakon.
- CARLO Mit lát, kedves barátom? Gondolja, hogy még van új a nap alatt?
- JÓZSI Csak úgy nézek! Az idő múlásával egyre több a folt.
- CARLO A látvány így is tökéletes! Persze, attól függ! Ha például Haydn korai vonósnégyeseit hallgatja az ember, akkor igen gyakran egy téli út képzete jelenik meg előtte: egy dűlőút, amelyen tollászkodó varjak ülnek.
- MARI Van ilyen! *(Józsihoz)* Igyál egy kicsit! Akkor majd te is látni fogod!
- CARLO Szó, ami szó, azt én sem tudom, mitől olyan földi ez a látomás, és mégis mitől oly ridegen hallucinogén? De Haydn kamaradarabjai esetében ez nem ritka!
- MARI A mai világban minden lehetséges. Nem csodálkozom én már semmin.
- CARLO Angéla! Ha lélekben már sikerült teljesen felkészülnie, akkor a mű megértése után most következzen a pihenés! Egy kicsit félretesszük a kottákat. Aztán, ha meguntuk a sok beszédet, akkor újfent gyakorolni kezdünk! Angéla! Nyitogassa csak egy kicsit a száját! Próbálja meg kívül-belül körbenyalni! Most mondja azt szépen, hogy Carlo!
- ANGÉLA Carlo.
- CARLO Még egyszer!
- ANGÉLA Carlo.
- CARLO Látják? Így megy ez! Bárhol legyünk: az alföldön vagy az alpesi hágókon!
- JÓZSI Mindig így nyalogatja?
- ANGÉLA Kérnék egy limonádét!
- MARI Úristen! Ez tényleg beszél! Már kezdtem aggódni!
- JÓZSI Ez egy csoda!
- MARI Kedves Angéla, Angelika, azt hiszem, bemutatkoznék...

JÓZSI Nánk!

MARI Vagyis nánk! Ez itt a Józsi. Ott van a képe a falon. Nézze csak meg! Az az eredeti! Idehozom!

JÓZSI Most ne!

MARI Csak segíteni akartam!

JÓZSI Befogod már végre?

Józsi is bemutatkozik Angélának.

JÓZSI Józsi vagyok. Józsi. Tudja, engem a faluban csak így hívnak.

ANGÉLA Üdvözlöm! Józsi! Maga mindig ilyen szerény?

JÓZSI Hölgyek társaságában mindig. De vannak azért sokatmondó gondolataim is. *(Marira néz.)* Csak a közlés néha rohadtul nehéz. Főleg, amikor az ember nincs egyedül...

Józsi zavarban van.

ANGÉLA Értem!

JÓZSI *(úgy mondja, hogy Mari ne hallja)* Pontosan ilyennek képzeltem a hangját. Ilyen karcsúnak. Úgy döngicsél, akár a tavaszi méhek!

ANGÉLA *(Józsihoz)* Játszik valamilyen hangszeren?

JÓZSI A hangszertudásom igen gyér. De tudok sok minden mást...

MARI Hallgass! Mondja, Angéla, hadd kérdezzek én is valamit! Furcsa egy dolog: mit érez zene közben? Amikor hegedál.

JÓZSI Látja, én is pont ezt akartam!

ANGÉLA Zene közben...

MARI Igen!

ANGÉLA Zene közben mintha futnék egy nagy réten, amely telis-tele van kamillával! Futok lágyan a művel, nem gondolok már senkire és semmire. Elhagyatottnak

érezem magam, és mégis tökéletesen boldognak! De a Maestro nélkül ez nem menne!

MARI Megértem! Elég, ha csak az ember ránéz!

ANGÉLA Van ebben valami égből jövő varázslat!

MARI Szép dolog is az a zene!

JÓZSI Isznak valamit?

MARI Hozok én! Egy jó kis házipálinka!

CARLO Beethoven mellé?

MARI Azért mégis csak nagy ember!

JÓZSI Nem is tudom kifejezni!

MARI Ne is fejezd ki!

Mari hozza a pálinkát. Önt Józsinak, Carlónak és magának. Angélának limonádét tölt. Józsi és Mari szorongva figyeli a vendégeket. Egyszer csak Angéla megfogja a pálinkásüveget, és a szájához emeli, iszik. Mari és Józsi szájátva bámul.

JÓZSI Láttad?

MARI *(Angélához)* Van még egy kis limonádénk!

ANGÉLA Köszönöm. Már nem kérek!

MARI Második fogás?

JÓZSI Minek?

MARI Tán sajnálod tőlük?

CARLO Ma oly sokat utaztunk!

JÓZSI *(Carlóra néz)* Ez mindent megeszik!

ANGÉLA A mesterrel előadtuk a *Tavaszi szonátát*.

JÓZSI Igen?

MARI Önthetek még?

CARLO Ó, köszönöm.

Mari tölt Carlónak a pálinkából.

MARI Elkészült a puha tojás!

Hoz négy főtt tojást és két szelet kenyeret. Carlo és Angéla remegő kézzel megpucolja a tojásokat, majd evőeszköz nélkül tömködi magába.

ANGÉLA Tél volt! De mi mégis a hóesésben a tavaszra gondoltunk és arra, hogy ezt akkor és ott eljártsszuk. Brahms helyett Beethoven következett! Mi mindig ilyen kiszámíthatatlanok vagyunk! Én és Carlo! Csodálatos, nem?

CARLO Igaza van, Angéla! Az emberiségnek meg kell változnia! Nincs több idő a hazugságokra.

ANGÉLA Beethoven igen sokat tett azért, hogy a dolgok megváltozzanak.

CARLO Amikor már úgy tűnik, van remény, valaki mindig elrontja.

MARI Különös pár.

JÓZSI Sok furcsaság van ebben a világban.

MARI Mennyire szeretik a lágy tojást!

Carlo megtörli a száját, feláll az asztaltól.

CARLO Akkor hát kezdjünk is neki! Egy kicsit szemügyre venném a házat! A kultúra iránti érdeklődés bennem lankegadatlan. A környezet sok mindent elárul. Ha szép a kert, a természet időtlen zöldjében megenyhül az ember!

JÓZSI Mi van azon látnivaló?

MARI Te csak maradj!

JÓZSI Hogy én?

MARI Angélat nem zavarod! De legalább engem se.

JÓZSI A kertkapu kulcsa?

MARI Már Carlónál van!

JÓZSI Észre sem vettem!

MARI Akkor induljunk, Carlo!

JÓZSI Menjél csak! Nekem aztán semmi dolgom odakinn.

MARI *(Józsihoz)* Isten veled! *(Carlóhoz)* Itt van Józsi nagykabátja! Vegye magára!
CARLO Köszönöm, Mária!
MARI Milyen szépen mondja!
JÓZSI Te odaadod neki az én kabátomat?

Carlo és Mari kimegy.

JÓZSI Nem értem, mi történt velem!

Kínos csend. Józsi nagyon szeretne közelebb kerülni Angélához.

JÓZSI Mondja, Angéla, és milyen az, színpadon állni? Csak úgy kérdezem!

Csend.

JÓZSI Furcsa lehet.
ANGÉLA Egyszer próbálja ki!
JÓZSI Mit gondol? Hogy én tudok olyat? Hegedülni?
ANGÉLA Fogja magát, felsétál a színpadra, aztán kisvártatva lejön.
JÓZSI Ennyi is elég?
ANGÉLA Különös érzés.
JÓZSI Én azért félnék.
ANGÉLA Kap egy szép kis csokrot. A nyaka alá.
JÓZSI Elég furcsán érzem magam!
ANGÉLA A színpadot szokni kell! Ha már ott fenn van, akkor felejtessen el mindent! Csak az a lágý hegedűhang...

Angéla az üres sörösládát az asztalra teszi.

JÓZSI Hogy álljak oda? Oda fel?
ANGÉLA Ne tétovázzon!
JÓZSI Azt mondja?

ANGÉLA Szeretne valamit elmondani. Nem igaz?

JÓZSI Hogy én?

ANGÉLA Meséljen!

Józsi felmászik az asztalra, majd a sörösládára áll.

JÓZSI Sose voltam jobban! Egy kicsit furcsa, de azt hiszem, ma valahogy egész jó minden! Pedig ez a Carlo ocsmány egy alak! Az ördög vinné el!

ANGÉLA Artikuláljon pontosabban! Nyalogassa kívül-belül a száját!

JÓZSI Hadd igyak még! Innen egészen messzire látni! Egészen az Alpeselekig!

ANGÉLA A zene majd segít! Mondjon el mindent!

Angéla hoz egy csokornyakkendőt Józsinak.

ANGÉLA Álljon csak ott! Hunyja le a szemét!

JÓZSI Gondoljam azt, hogy ez a Metropolitán?

ANGÉLA Gondoljon bármire! Csak gondoljon! Mint ahogy én is hegedülés közben!

JÓZSI Mint ahogy maga?

ANGÉLA Mint ahogy én.

Angéla körbejárja az asztalt.

ANGÉLA Most érzi? Érzi már a szíve helyét? Van ott valami, mint az én hegedűmben, egy titokzatos rés, egy szűk folyosó, ahol felerősödnek a hangok, és ki-be járnak! Eljött az idő!

JÓZSI Eljött!

ANGÉLA Íme!

JÓZSI Hol vagyok?

ANGÉLA Mintha csak az oltár fölött lebegne!

JÓZSI Még sosem voltam ilyen emelvényen! Sose ilyen magasan! Egy kicsit szédülök!

Józsi a ládán állva iszik.

ANGÉLA Igyon! Ha még mindig nem történik semmi, nézzen rám! Egy pillanatra nyissa ki a szemét! Jó nagyra!

Angéla közben kirúszoszte a száját, hosszú szőke haját kiengedte. Józsi kinyitja a szemét. Felhangzik a nyitómotívum Schubert Der Tod und das Mädchen című művéből.

JÓZSI De hisz az előbb még...

ANGÉLA Az előbb még?

JÓZSI Menny és pokol!

Józsi megtörli a száját. Közben az asztalra helyezett sörösládán egyensúlyoz. Csend.

JÓZSI Egyszer nagyon régen találkoztam egy furcsa, bolond lánnyal. Egy különös estén, séta közben. Ott ült az árokszélen. Szeme, akár az izzó parázs. Először elővett egy kést, és levagdosta a haját. Aztán szalmát kötözött a testére, meggyújtotta, úgy szaladgált le-föl. Én megragadtam, és leöntöttem egy vödör vízzel. Odaültem mellé, a kezemben tartottam félig összeégett testét, és azt kérdeztem: tán tudsz valamit, amit elhallgatsz előlünk? Ha tudsz valamit, mondd el! Ő csak szedegette a megperzselődött szalmaszálakat, először nem válaszolt. Nézett maga elé. Miért nem hagytad, hogy meghaljak, kérdezte. Aztán azt mondta: ma éjjel tíz-kor gyere a malomhoz, ott találkozunk, és ott majd mindent megtudsz rólam! Sajnálom, mondtam neki, de ma este van a barátom lakodalma, lakodalomba vagyok hivatalos, nem tudok elmenni, nagyon sajná-

lom. Azon az éjszakán szörnyen berúgtam. Fetrengtem a sárban, mint egy disznó. (*Józsi arca hirtelen elkomorul.*) De mégsem tudtam szabadulni a gondolattól, hogy az a lány vár engem a malomnál, én meg kibaszott részeg vagyok. Arccal a sárban arra gondoltam, hogy fel kéne állnom, ha belehalok, akkor is. Az a lány tud valamit, amitől holnapra megváltozna az életem. A mi egész életünk. Emlékszem a tekintetére, amelyben lángolt az örület és a vak szenvedély! És mégis, azt éreztem, ha odamegyek, attól kezdve tán minden másképp lenne!

ANGÉLA Ugye, hogy emlékszik?

JÓZSI (*Angélára néz*) Ön volt az, Angéla?

Angéla arca rezzenetlen.

JÓZSI Maga a legfurcsább vendég, aki valaha itt járt! Nincs is pénze! Azok a papírkötegek a tokban teljesen hamisak. Én láttam! Sokszor álmodtam magáról. Mint ha már ezer éve ismerném: az a smaragdzöld szem, az a kivágás, az a szőke aranyhaj, mely úgy gomolyog, mint a nyári búzaföldek aratáskor, és a kéztartás, az a körmönfont lágyság, aztán a rózsaszín fülcimpa, mintha a legdrágább porcelánból öntötték volna! Kiállítanám én a templomba! Érzem, milyen forró a teste, érzem bőrének illatos verítékét, érzem, milyen odaadóan ölelne! Én fizetek magának! Amennyit akar, amennyit kér! Életem végéig fizetni fogok! Mindenért! Érti? Cseppet sem bánám, ha maradna! Ha elmegy, én meghalok! Esküszöm, megtanulok hegedülni, megtanulom a húrok neveit!

ANGÉLA Tudja, én végtelenül kíváncsi természet vagyok!

JÓZSI Megvárja, amíg élve elporladok?

ANGÉLA (*nevet*) Nem hagyom magam félrevezetni! Bevallom, nekem is szükségem van olykor a színházra! A ru-

hák illata, a fűrészpör, a tekintetek, melyek metsző élességgel ránk szegeződnek! Itt nincs könnyörület! Itt az történik, amit mi akarunk!

JÓZSI Ha maga csinálja, akkor én is befizetek! Felcsiszolom ezt az egészet!

ANGÉLA Ne tegye magát nevetségessé!

JÓZSI Egész életemben nevetségés voltam!

ANGÉLA Akkor tanuljon meg szeretni csendben! Tanulja meg szeretni a szerelmet úgy, ahogy én a zenét.

JÓZSI De hát én magát akarom!

ANGÉLA Sokan vannak így!

JÓZSI Kérem! Hadd lépjek le erről a ládáról! Mindjárt visszajönnek!

ANGÉLA Ez is csak azért történhetett, mert egyszer régen meglefedkezett rólam! Most már talán sejti, ki vagyok! Adjon hálát az Úrnak, hogy a szikra lángra lobbant! Különben...

JÓZSI Különben?

ANGÉLA Már régen halott lenne!

JÓZSI Hogy?

ANGÉLA Csak egy szavamba kerül, és Carlo megöli! Mit gondol, az a másik tok mit rejt?

JÓZSI Carlo!

ANGÉLA Nála nincs tréfa!

JÓZSI Micsoda szörnyeteg!

ANGÉLA Jegyezze meg, Józsi: a szerelem olykor ridegebb, mint a halál! De azt hiszem, ez alkalommal szerencséje volt! Még ha egy sörösláda tetején is, de végül diadalmaskodott!

Angéla kontyba köti a haját, a szájáról letörli a rúzszt. Jön Mari és Carlo. Józsi szédeleg.

CARLO Angéla! Azt kell, hogy mondjam, pompás ez a ház! És felettebb gyönyörű a kertje!

ANGÉLA Igazán?

CARLO Nem egy arborétum, de mégis dicséret illeti!

MARI Mi az a csokor a nyakadon? Már megint mit csináltál azzal a sörösládával?

JÓZSI Csak kipróbáltam.

MARI Mit próbáltál?

JÓZSI Hogy milyen lenne, ha magasabb volnék!

MARI Megőrültél? Már megint mennyit ittál?

CARLO Mia Bella! (*Megöleli Angélat.*) Jól érzi magát? Az impulzivitás, az erő felszínre hozása elengedhetetlen főpróba előtt! Még a hangszer is megérzi, ha nem kifogástalan az est! Ha valami baj van, nem úgy engedelmeskedik, mint szokott!

ANGÉLA Carlo! A hangszerek elégedettek. A légkörben megfelelő a légnyomás. És a páratartalom sem nagyobb a szokásosnál!

CARLO Bravó!

MARI Van barométerünk!

CARLO Köszönjük! De nincs szükségünk semmiféle mérőszervezetre!

ANGÉLA Menjünk! Kedves Józsi! Egy kis levegő! Odakünn kellemesebb! Lehet, hogy a szél most egyenesen az Alpesekből érkezik!

JÓZSI Lehet! De nekem már fóbiám van!

CARLO Vagyis ezek szerint Ön nem szereti Mahlert?

JÓZSI Egy cseppet sem!

MARI Dehogynem! Józsikám! Ne mondd már! A múltkor is azt hallgattad!

JÓZSI Én?

CARLO Önnek leginkább másodikat ajánlanám, az Auferstehungot, az életösztön eme dörgedelmes himnuszát! A hit sohasem hiábavaló! Igyon már egy pohárral! A fenyőillat csak ezután jön. De az már a negyedik szimfónia!

MARI Az meg jó lesz nekem!

JÓZSI Áldott jó asszony ez a Mari!

Józsi rosszul érzi magát.

JÓZSI Menjünk haza! Kérlek!

MARI Te teljesen megkerültél? Otthon vagyunk! Otthon vagy! Nézz csak szét! Odabenn van az ágyad! Mi ütött beléd? Tán csak nem valami gömbvillám? A vihar már elment.

JÓZSI El! De az előbb még visszajött. Visszafújta az az alpesi.

CARLO A szél csak fúj, de nem tudjuk, honnan jön és hová megy!

MARI Tán csak nem áramütés ért? Biztos már megint vizes papucsban szárítottad a hajad.

CARLO Micsoda könnyelműség!

ANGÉLA *(Józsihoz)* Kérem, jöjjön velem egy kicsit a kertbe! A viharfelhők már különben is elvonultak. Egy esti séta a tisztuló ég alatt.

CARLO Jól mondja, Angéla! Akárhogy is, az élet bármennyi kellemetlen meglepetést tartogat számunkra, a lélek minden körülmények között megérdemli a nyugalmat!

Mari Carlót bámulja. Józsi és Angéla készülődnek kimenni.

MARI Mi van azzal a negyedikkel, Carlo?

JÓZSI Milyen érdeklődő lettél!

MARI Csak kíváncsi! Miért? Te tán ismered azt a Mahlert? Hogy üssön beléd a mennykő!

CARLO Először a Titán, aztán az Auferstehung!

MARI Én figyelek!

CARLO Tudja, Mária, a művész mindig a legnagyobb észrevétlenségben él! Alapvetően rejtőzködő életmódot folytat!

JÓZSI Kivéve, ha eszik!

Angéla és Józsi el.

- MARI Istenem, jaj, de jó!
- CARLO Mária! Jó, hogy szóba hozta Mahlert! Az asszonyi tisztaság gyönyörű példája a negyedik szimfónia negyedik tétele! Egy mennyei látomás. Egy konyha. Egy ártatlan gyermek szemével.
- MARI Egy konyha?
- CARLO Túl a felhőkön egy igazi konyhát látunk! Pontosan ilyet, mint a magáé! Asszonyok sűrögnek-forognak benne, teszik a dolgukat! Igazi szent asszonyok, hús-vér nők! Túl mindenén! Schol egy szálka, vagy mosatlan tányér! Csak főznek és főznek! Miközben szállnak az égen a mennyei illatok!
- MARI Lehetséges... hogy... hogy ez is lehetne... az a konyha...
- CARLO Pontosan!
- MARI Carlo! Én...
- CARLO Kérem! Hozzon egy száraz vöröset!
- MARI Kezdem érteni!
- CARLO Sokszor csak hiszi az ember.
- MARI Nem elég, hogy hiszi?
- CARLO Valami harapnivaló is jólesne.
- MARI Hozom!

Carlo falatozik. Mari egyre felajzottabb.

- MARI Carlo! Én... nem is tudom... teljesen összezavar...
- CARLO *(teli szájjal)* Már elnézést, de éppen...
- MARI Bocsásson meg! Csak azt akartam mondani, hogy... olyan furcsán érzem magam...

Mari a kezét tördeli.

- MARI Nem! Majd talán később!

Csend.

MARI Tudja, Carlo, ezt a konyhát én ismerem a legjobban.

CARLO Egy kis só. Egy kicsivel több só kellene!

MARI Több só? Ja, vagy az! Hozom, hozom. Tudom, mire gondol. Kitalálom én már a gondolatait is.

CARLO Hát persze.

MARI Erős paprika?

CARLO Később.

MARI No, szóval... papír törölkendő nem szükséges? Valami egyéb kívánság?

CARLO Köszönöm! Nem!

MARI Akkor só vagy bors?

CARLO Az már volt!

MARI Annyi mindent beszélek! Jaj! Néha én magam sem tudom...

CARLO Előfordul az ilyesmi.

Csend. Mari fészkelődik a széken. A szék nyikorog.

MARI Látja? Még jó, hogy hoztam azt a másik széket!

CARLO Jó!

MARI Ezen lehetetlen zajkeltés nélkül fészkelődni! Jaj, mit is szólna Angéla?

CARLO Vigyázzon!

MARI Majdnem leestem!

CARLO Kerülje a rosszabbik lábat! Egy kicsit tolódjon el a másik irányba!

Carlo megtörli a száját. Önt a borból. Mari felállna, de Carlo leinti.

CARLO Maradjon!

MARI Egy kicsit kényelmetlen!

CARLO Fogja meg ezt az üres tányért! Ezt is! Meg ezt! És a poharat!

Mari a rozzant széken egyensúlyoz, kezében tányérok és egy pohár.

MARI Segítsen, Carlo!

CARLO Mondom, hogy maradjon! Még felborul! Jobb az elővigyázatosság. Van fogpiszkálója?

MARI A hátsó kredencnél! Ha akarja, odamegyek!

CARLO Meg ne moccanjon!

Carlo odamegy a kredenchez. Mari háttal ül. Carlo keresgél.

MARI Megvan, amit kerestt? Carlo! Most éppen nem látok oda! Sokszor én sem találom, pedig pontosan tudom a helyét!

CARLO Kínos lehet.

MARI Persze, az ember ott áll a kredencnél, és akkor jön rá, hogy nincs ott, amit keres.

CARLO *(talál egy fogvájót)* De aztán valahogy mégis előke-
rül!

Csend.

MARI Tudja, Carlo, nem rágódom én már semmin. Pláne nem egy hegyezett gyufaszálon!

Carlo a fény felé tartva vizsgálgatja a fogpiszkálót.

CARLO Kifogástalan! Maga a tökély!

MARI A múltkor is nagy eső lett, vihar, meg minden. Le-
égett majdnem az egész ház. De valahogy nem ide-
geskedtem!

Carlo a fogait tisztogatja.

MARI Kimentem a gangra, és néztem a hatalmas vihart, hallgattam a mennydörgést. Bizisten, arra gondoltam: milyen furcsa, hogy cseppet sem félek! Már régóta nem félek! A kertet nem vitte el! Megmaradt a karfiol, a borsó. A virágok is valahogy átvészelték. De a Feriéknél karóstul vitt mindent. Úgy mondták. Azon az estén a pap is átjött prédikálni a szomszéd faluból. Azt mondta, hogy Isten most éppen valami ismeretlen helyen kódorog! Mondom én magamban: de előtte itt járt, itt a borsóim között! Azóta minden boruláskor, ha sötét az ég alja, kisétálok a kertbe. Pedig ez veszélyes. Az Elek is mondja. Ő már többször is látott gömbvillámot. Meccs közben csak úgy bejött neki.

Carlo – ujjai közt a fogpiszkálóval – érdeklődve hallgatja Marit.

MARI Gondolok én a Józsira is... de egyre kevesebbet... ő ezért nem hibás! Meg az a kredenc is már nagyon régi. Elkopott. Be kéne festeni! De jó anyagból van! Ebben még van anyag! Tudja, Carlo, drága pénz az! De mostanság nem kell senkinek!

CARLO Tudom.

MARI Nem veszi meg?

CARLO Nincs rá szükségem.

MARI Mondom én, hogy nehéz lesz ezt eladni! Meg hát egy zenésznek minek? Költözzenek ide a faluba! Miért nem költöznek ide? Maga meg Angéla! Itt jó élet van. Jó levegő. Minek állandóan muzsikálni, vándorolni? Kell egy kis pihenés! Mi meg csak várjuk azt az Ödönt. Tudja, akinek olyan vörösés haja van. Meg kis barna szeplők az arcán, mint a pisztrángokon. Na-

gyon messziről jön. Ha majd megjön, mert egyszer isten bizony itt lesz, akkor majd megcsinálja ezt az egészet: a padlótól a gerendáig! Carlo! Kérem! Maradjon itt!

Carlo fölpattan. Elveszi Mari kezéből a tányérokat és a poharat.

CARLO A próbának még koránt sincs vége!

Mari vágyakozva tekint Carlóra.

MARI Öntsön, Carlo! Kérem! Öntsön magának is! Jaj, minek is mesél annyit az ember! Önnek vannak titkai? Furcsa, amit most mondok, de én valahonnan ismerem magát!

Csend.

MARI Felállhatok már végre? Már mindjárt összeroskad alattam...

CARLO Gyöngédséggel semmire se megyünk!

MARI Ezt mondja mindenkinek?

CARLO Ezt.

Carlo lehunyja a szemét. Arca komor. Elfordul.

CARLO Most élet vagy halál! Kérem, válasszon!

Carlo a kezébe veszi a hangszertokat.

MARI Milyen élet és milyen halál?

CARLO Azért vagyok itt, hogy emlékeztessenem!

Mari arcán gyöngéd érzelem.

MARI Carlo! Egy kicsit figyeljen rám! Nézze az arcomat!
Kérem! Nézzen a szemembe! Nézzen csak!

Carlo lassan megfordul, leteszi a hangszertokat.

MARI Látja benne azt a mélyről jövő fényt? Ez egy már nem létező égitest fénye. De most...

Mari lehunyja a szemét.

MARI Mintha újra életjeleket küldene! Az a fény nem idegen többé!

Mari felugrik, átöleli Carlót.

MARI Most kérem, hogy maradjon így, a szoba közepén!
Hadd gondolhassak magára.

Állnak.

MARI Jöjjön! Most szeressen úgy, ahogy a zenét!

Jön Józsi és Angéla. Mari ijedten elfut a kocsmapult irányába.

ANGÉLA Itt is vagyunk!

JÓZSI Megjöttünk! A múzeumot is megmutattam Angélának!

ANGÉLA Tiszta csőd ez az időjárás! Alighogy elment egy nagy felhő, már jött is a másik!

JÓZSI Semmi nyugalom! Ez a mi kis falunk.

CARLO Alföldi falu alpesi felhőkben!

JÓZSI Jól hangzik.

CARLO Egy kicsit szélesebb ablakokra lenne szükség. Éppen az imént mondtam Máriának is.

JÓZSI Majd kicseréljük.

CARLO Van egyéb is.

A sétatálcájával megkopogtatja a padlót.

CARLO Mintha egy üres, dohos raktár porosodna odalenn!
Hallják ezeket a földmélyi hangokat?

JÓZSI Már száz éve le nem ment oda senki emberfia.

MARI Talán csak a vakondok.

JÓZSI Azok szoktak.

CARLO Lassan ki kell osztanom a kottákat. Néhány próbával
talán eljátszhatunk közösen is valamit. Tán csak
nem félnek? Mit szól, Angéla?

ANGÉLA Igaza van, Carlo! Én mindig rajongok a muzsikáért!

CARLO Tudják, mi az, hogy kamarazene?

MARI Próbáljuk érteni.

CARLO Angéla! Kérem! Ellenőrizze a székeket! A minőség
nagyon fontos!

Angéla kipróbálja a székeket.

MARI Ha szükséges, elmegyek én a második kocsmába! Ha
ott nem találok, akkor a negyedikbe!

JÓZSI Miért?

MARI Carlónak új székre van szüksége!

JÓZSI Már megint ez a kisszékezés!

Mari el. Angéla öltözik, gyantázza a vonót. Józsi nyugtalan.

JÓZSI *(Carlóhoz)* Úgy látom, nehéz műfaj ez! Anyám is
mindig azt mondta: válassz egy szakmát, aztán csi-
náld végig becsülettel! De hát hol itt a becsület? Itt
van ez az Angéla! Maga meg sem kérdezi tőle, hogy,
akar-e tényleg hegedülni?

- CARLO Nálunk mindenki pontosan tudja a dolgát. Mindenki a saját hangszerével foglalatoskodik. A frazírozás pedig nem más, mint egy csodálatos tevékenység!
- JÓZSI Minek jöttök ide? Minek hablatyol nekem arról a Mahlerről?
- CARLO Egy kicsit csendesebben! Nem látja, hogy mindjárt kezdődik a próba? Még por kerül a ruhámra!
- JÓZSI Inkább elmegyek! Én aztán nem!
- CARLO Ide figyeljen! Nekünk most játszanunk kell! Az ujjak elszoknak a kemény húroktól, a lélek pedig megavasodik! Éreznünk kell, hogy a zenének felettünk is hatalma van! A zenét már a királyok is kedvelték. Rajongtak érte. Már a Napkirály is mindent megtett azért, hogy udvarában felcsendülhessen korának csodálatra méltó muzsikája!

Jön Mari a székkal.

- MARI Aranyoskáim! Megjöttem!
- CARLO Örök hála! Mária!
- MARI Milyen szépen mondja!
- JÓZSI Ez szép?
- MARI Az szép, amit annak látunk! *(Carlóhoz)* Hálával csak én tartozom!
- JÓZSI Mi ez már megint?
- CARLO Micsoda bölcsesség! Hiába! Az asszonyokban van valami ősi, mint a zenében!
- MARI Carlo! Én nagyon ősi vagyok! Ettől a naptól kezdve én bármikor bárhová elmegyek, ha akarja!
- JÓZSI Holnap én megyek!
- MARI Mi ütött beléd?
- JÓZSI Hol az apró?

Józsi Angélához megy.

JÓZSI Angéla! Jöjjön! Igyon velem valamit a pultnál!
ANGÉLA Már kevés az időnk!

*Józsi és Angéla a kocsmapulthoz megy. Mari és Carlo
a másik sarokban.*

MARI Majd készítünk egy képet! Nem kell ide nagyobb
apparátus! Majd a Józsi megcsinálja! Megnyomja a
gombot, aztán megy minden magától, mint a kari-
kacsapás! Én addig megfésülködöm.
CARLO Utána pedig zene!
MARI Mit fog szólni majd az a Beethoven?
CARLO Nyugodjon meg, Mária, van bennem annyi tisztesség,
ismeretlen szerzőt választottam!
JÓZSI Angéla, Angéla! Milyen jó is kimondani ezt a nevet!

Közben Mari a kottát lapozgató Carlóhoz közelít.

CARLO Ebben a műben a tételek nem a szokványos módon
követik egymást! Senki sem tudja, miért! Pedig a
mű autográf kéziratban maradt fenn! Még sincs rá
magyarázat!
MARI Az minket nem zavar!
CARLO Igen csak nyugtalanító, ha az ember nem ismeri a
szerzői instrukciókat, és csak úgy megy a saját feje
után...
MARI Carlo! Még megbetegszik a végén! Nem fáj a homlo-
ka? Ezt a gépet a Józsi is tudja kezelni. Aztán meg-
nézhetjük magunkat.
CARLO Az est fénypontja csak most következik!
MARI Hadd ülhessek egy kicsit közelebb!
CARLO Semmi akadálya! De majd később.
MARI Józsi! Hozd a gépet! Ott van a falnál! *(Józsihoz)* Hozd
már! Siess! Csak egy közös fénykép! Egy családi
fotó! *(Carlóhoz)* A Józsi majd beállítja! Megtanulta

már! Csak egy csavar hiányzik belőle! Carlo! Kérem, álljanak oda a pult elé! Csinálunk egy képet!

JÓZSI A kurva életbe! Szálka ment a lábamba!

MARI Nem érdekel, Józsi! Hozd már azt a gépet! Nem érünk rá!

JÓZSI A kurva istenit! Holnap fölcsiszolom!

MARI Megcsinálod vagy hívjam az Eleket?

JÓZSI Jön az magától is. *(A gépet csavarozza.)* De most már mindjárt jó lesz! Azt hiszem, működik! No, mindjárt még ezt az egyet becsavarom!

Mari, Carlo és Angéla a pultnál.

JÓZSI Repül a kismadár! Készen is vagyunk!

MARI Akkor hát...

JÓZSI Csak belelógatom a vízbe! Aztán felrakom száradni! Mindjárt meg is nézhetjük magunkat!

Józsi kimegy a fényképezőgéppel.

CARLO Az idő lejárt! El kell kezdeni az előkészületeket! A hangszerek ott rejtőzködnek a tokokban, és boldogan váraкоznak! Én és Angéla behangoljuk őket! A színpad nem más, mint az ajtó és söntés közötti szálkás tér! Sajnos minden hibát már nem tudunk kijavítani! De törekedni kell! A további korrekciók elvégzését most már önökre hagyományozom! Angéla! Kérem, elemezze az állapotokat! A legnagyobb körültekintéssel állítsa be a székeket és a kottaállványokat!

MARI De hát mi nem ismerjük a kottafejeket!

CARLO A kotta egy idő után már csak olyan, mint az iránytű! Hovatovább, ez az egész csakis önöktől függ! Önökön múlik! Ma zenélni fognak.

Józsi visszajön.

- JÓZSI Ezt mind most kell? Ennyi mindent?
MARI Ezek nem várnak! Semmi könyörület! Készülj! Nem hallod?
JÓZSI Ugyan mire?
MARI Tudsz elemezni?
JÓZSI Mit?
ANGÉLA Carlo! Azt hiszem minden készen áll!
CARLO Fáradjanak oda, foglalják el a helyüket!
MARI Most mi lesz, Carlo?
JÓZSI Mondtam én, hogy ez örült! Ez a Carlo az ördögnél is rosszabb!
CARLO Angéla a legkiválóbb hangszereket hozta. Önöknek semmi más dolgunk sincs, mint hogy kövessék az általunk megadott instrukciókat, amelyeket mintegy ötszáz év bölcsessége alapozta meg. Nézzék csak a remekbe szabott hangszereket! A húrok különös tudománya, és a test is rejt magában olykor titkokat!

*Marit és Józsit Angéla leülteti a székre.
Vonót és hangszeret nyom a kezükbe.*

- CARLO Akkor kezdjük is el! Fogják meg gyöngéden a vonót! Figyeljék Angélát! Figyeljük minden apró mozdulatát! Angéla maga a tökéletesség! Az igazság és a szépség! Ő tanít meg minket a vonós hangszerek szakszerű használatára! Kérem, kezdjék el a gyantázást!

Józsi és Mari gyantázza a vonót.

- CARLO Kérem, hogy a lábuknak mindig biztosítsák a megfelelő kényelmet! A zenéléshez szükséges egy kis terpesz: a talp finoman simuljon, a hátukat húzzák ki, majd dőljenek előre! Mindig a zenének megfelelően koordinálják a mozgásukat! A lehető leggyöngédebb mozdulatokat kérem maguktól! De ha a mű úgy

kívánja, akkor a kellő agresszivitás sem hiányozhat! Tanulják meg észrevétlenül lapozni a kottát! Mindig a megfelelő pillanatban egy, a könyökből kiinduló mozdulattal tudják ezt megtenni! Vigyázzanak, hogy a lapozás sose billentse ki önöket a zenélés kényes egyensúlyából! A zene, akár egy folyam, úgy fut le a magasból a völgybe! Semmi sem képezhet számára akadályt! Angéla mindjárt megmutatja a megfelelő kéztartást! És már indulhat is a vonósduó!

Carlo felemeli a karját. Angéla bólint. Mari és Józsi szájtátva bámulnak, majd ők is bólintanak. Hirtelen erőteljes fény világítja meg őket. Zene. Az alkalmi duó egy valcert muzsikál. Carlo vezényel. Öröm, csodálkozás és eksztázis. Carlo hirtelen abbahagyja a vezénylést. Amíg Józsi és Mari muzsikál, addig Carlo és Angéla összepakolnak. Benéznek minden kis fiókba, ha pénzt találnak, elteszik. A kenyeret és a kolbászt a zsebeikbe gyömöszölik.

CARLO Nagyszerű! Nagyszerű! Bravó! Alélekfelemelkedett! Néhány pillanatra a legnagyobb magasságokban jártunk! Érezték azt a magaslati levegőt? Megvolt az auferstehung?

JÓZSI Meg!

MARI *(elvarázsolva)* Csak úgy szálltunk!

Mari és Józsi megölelik egymást. Alig bírják szusszal. Mintha álmodnának.

CARLO *(kiabál)* Wir genießen die himmlischen Freuden!!

Angéla összegyűjti a hangszereket. Carlo letépi a falra szögezett papírost, a zsebébe tömködi. Miközben Mari és Józsi szerelmesen egymáshoz bújik, Carlo és Angéla köszönés nélkül, észrevétlenül távozik.

JÓZSI Micsoda fárasztó dolog ez!

MARI De milyen fenséges!
JÓZSI Van zsebkendőd?
MARI A muzsikusnál mindig lennie kell zsebkendőnek! Ó,
a zene hatalma!
JÓZSI Istenem!
MARI Micsoda hangok!

*Odakintről erős szélzúgás. Démoni nevetés hallatszik:
Carlo hangja.*

MARI Mi volt ez?
JÓZSI Mintha Carlo hangja... de honnan?
MARI Jaj, hát csak kimentek a kertbe!
JÓZSI Ebben a viharban?
MARI Elvitték a hangszereiket is!

Józsi az ablakhoz szalad. Hirtelen mennydörgés.

JÓZSI Mari! Gyere gyorsan!

Mari odarohan Józsihoz.

JÓZSI Nézd! Ott mennek! Látom őket vonulni a szélben!
Épp mennek felfelé a domboldalon! Kezükben
azok a gyászos hangszertokok! Most előszednek
valamit. Valami nagy viharkabátot!

Mennydörgés.

JÓZSI Minden csupa felhő! Már semmit sem látni! Majd ha
megvirrad!

*Józsi és Mari az ablak előtt. Mari előhúz egy hatalmas,
falusi zsebkendőt, majd belefújja az orrát.*

JÓZSI Kik voltak ezek?
MARI Az ördög tudja!
JÓZSI Angéla meg Carlo. Carlo meg Angéla.
MARI Micsoda időjárás!
JÓZSI Ki érti ezt?
MARI Még a végén betörnek az ablakok!

Leülnek egymás mellé egy rozoga fotelba. Gyengéden ölelkeznek. Az asztalon álló kitömött madárra vetül a fény. Villámlás. Égdörgés.

JÓZSI Te! Fizettek ezek valamit?
MARI Te is tudod, hogy nem hoztam aprót.

Józsi a csokornyakkendőjét igazgatja.

JÓZSI Egy kicsit szorít.
MARI Majd hordod esküvőn. Meg temetésen. Nem kell állandóan ebben lenni! Nehogy így etesd a csirkéket! A villanykörtét se ebben szereld! Ez arra van, ha muzsikálsz. Ha vonósdúót játszol.

*Mari és Józsi összebújik. Félhomály.
Zaj. Jön Elek és Rótféri.*

ELEK *(Józsi csokornyakkendőjét nézi)* No, mi van? Ez meg mi? Micsoda dísz ez?
RÓTFERI Megcsináltam a rádiómat!
ELEK Tudod, mennyi lett az eredmény?
RÓTFERI *(Józsihoz)* Miért nem válaszolsz? Tán nem fizetett a vendég?
ELEK Szarul álltak, és kész!
RÓTFERI Nézd már! Használták a gépedet!
ELEK Én meg azt hittem, hogy valahol útközben hagytam el.
RÓTFERI Képes vagy!

ELEK Ettől félek! Kimegyünk németbe, aztán ott hagyom el!
RÓTFERI *(a rádióval a kezében)* Még jobban összedrótóztam!
Már csak alig recseg! Minek eladni? Ebben az évben sem megyünk Afrikába!

Józsi lassan felemeli a fejét.

JÓZSI De mi van a sípszóval?
ELEK Ja! A sípszó! Nem tudod? Tényleg nem tudod?
RÓTFERI Mondd meg te!
ELEK Hogy én?
RÓTFERI Jó! Nem mondunk semmit! Saccolja meg!
ELEK Hallod?
JÓZSI Hallom.
ELEK Mondjál valamit! Például, hogy kettő-kettő, kettő-egy, három-kettő...
RÓTFERI Hagyjad már, hadd mondja!
ELEK Mari! Kérnének egy üveg bort!
MARI És fizetni ki fog?
ELEK Miért, azok fizettek? Különben sem maradhatunk sokáig.
RÓTFERI Hallgasd már a Józsit!
ELEK Azért én sajnálom azokat a habléányokat!
RÓTFERI Nem kell azokat sajnálni!
ELEK Azért mi biztosan hiányzunk nekik.
RÓTFERI Nincs több recsegés!

Mari hozza a bort.

ELEK No, még egyet?
RÓTFERI Jó, de aztán szünet!

Lehörpintik a következő pohárral is.

JÓZSI Kettő-kettő?

ELEK Mit mondtál?
JÓZSI Hogy kettő-kettő.

*Elek és Rótféri cinkosan összemosolyog. Elek felugrik,
ráüt egyet az asztalra.*

ELEK Megnyertem! Megnyertem!
RÓTFERI Meg! Az anyád istenit!
ELEK Nem is gondolnátok, mi történt! Vacsora után hall-
gattam ezt a kurva rádiót strandszékből, és nem
hittem a fülemnek!
RÓTFERI Kiderült, hogy én tényleg előbb tekertem le! De sem-
mi baj!
ELEK Tudod mennyi, Józsikám?
RÓTFERI Négy-egy! Baszd meg! Négy-egy!
ELEK Még két perc volt hátra, de a mieink még kettőt be-
vágta! Ez már ledolgozhatatlan!
RÓTFERI Ez már előny, baszd meg! Ez már előny a javából!
ELEK Nem akármilyen!
RÓTFERI Ezért nem is utazunk németbe!
ELEK Mert minek? Érted? Benne vagyunk az újságban is!
Győztünk, Józsikám, győztünk! Megnyertem a fo-
gadást!
RÓTFERI Marikám! Nem zavarunk?
MARI Ma este nem.
ELEK Együtt ünnepelünk!
MARI Együtt.
RÓTFERI Ez az Elek tiszta aranyból van!
ELEK Mi van a géppel? Működött?
JÓZSI Már száradnak a képek.
MARI Megyek, hozom!
RÓTFERI Jó az, ha van kép! Az ember legalább emlékezik! Mi
is teleaggattuk az egész lakást!
ELEK Négy-egy.
RÓTFERI Igyál, Józsikám, te is!

ELEK A visszavágó csak formaság.
RÓTFERI Az.

Mari hozza a Carlóval és Angélával készített közös fényképet.

MARI Ezt nézzétek! Igaz, hogy szemüveg nélkül nem látom!

Mari Józsi kezébe adja. Józsi nézi, forgatja, majd dermedten feláll.

MARI Mi van?

JÓZSI Te!

MARI Mondjad! Nem látom!

JÓZSI Hozd a szemüvegem!

Mari elrohan a szemüvegért. Nézik a fényképet, forgatják.

MARI Úristen! Ez meg hogy lehet?

JÓZSI Nem értem!

MARI Te! Ezek nincsenek rajta!

JÓZSI Nem értem!

JÓZSI Itt bazseváltak! Esküszöm! Egész este!

MARI Nemrég még... itt álltunk... a pult előtt... néhány per-
ce még... mi is...

JÓZSI Én pontosan itt! Ők meg mellettem.

MARI Az a Carlo pont ezen a helyen.

JÓZSI A hegedűs meg amott.

MARI Én meg a széken.

JÓZSI Én meg ezen a sörösládán.

RÓTFERI Erre jöttünk, de nem láttunk senkit.

ELEK Senkit az égvilágon.

Józsi a szekrényhez fut, kihúzza a fiókot.

JÓZSI Nincs meg a pénz!

MARI És a kolbász sem!

ELEK Akkor ezek rosszabbak, mint én!
RÓTFERI Ezért nem nyitok én ilyen éttermet!
ELEK Én meg fotószalont! Tiszta ráfizetés!
JÓZSI Eszembe jutott valami! Mari! Hová is tűzték ki azt a soknyelvű írást?
MARI Átutazók? Amin az volt? Azt?

Józsi elindul bal felé.

MARI A másik fal! Nem arra! A másik!

Józsi jobb oldali falhoz rohan. A korábban késsel odaszegezett papírosnak nyoma sincs. Józsi az írás hült helyét tapogatja.

ELEK Mi van Józsi?
RÓTFERI Meghülyültél?
ELEK Mondom, hogy négy-egy!
MARI Józsikám!
ELEK Ne csinálj már hülyeséget!
RÓTFERI Háromgólos előny!
ELEK Már nem is recseg! Teljesen megjavult!

Józsi a bárpult irányába bukdácsol, majd rádől a pultra.

ELEK No, jól van! Mégis csak győztünk! Kifújhatjuk magunkat!
RÓTFERI Öntsél neki! Gyorsan!
ELEK Mondom én! Az előbb is mondtam!
MARI Kérsz inni, Józsikám? Tudod, mit? Majd holnap kialszod magad! Én meg beadom a homoktövist! Most ne gondoldj rá!
RÓTFERI Mit mond?
ELEK Koccintsunk! Te meg tekerd már föl azt a rádiót!

Rótféri fölhangosítja készülékét. Koccintanak. Majd villámgyorsan felhörpintik. Józsi újra tölt a poharába, lehajtja. A többiek követik.

ELEK Keresz neki valami zenét!

RÓTFERI Ennek a kócsagnak? Nincs több adóm! Már háromszor végigtekertem! Semmi muzsika.

Csend.

ELEK *(a kitömött madarat nézi)* A tata mesélte régen, hogy ezek néha ide szoktak tévedni.

RÓTFERI Ígyunk!

ELEK Olykor látni errefelé flamingót is. Idejönnek, és mutogatják a szárnyukat. Odalenn, ahol valaha régen egy tó állt. *(Iszik, majd megtörli a száját.)* A nagy pusztaságban. A kiégett földön, a sóvirágok között. Tízévente egy-egy leszáll a kiszáradt tómederhez. Keres valamit. De lehet, hogy csak eltéved. De soha senki nem tudta még lefényképezni.

RÓTFERI Szóval nincs bizonyíték.

ELEK Azt mondják, ha szemébe nézel, akkor megvakulsz.

Mari már félig alszik Józsi ölelésében.

MARI Az éj mindig pizzicato közelít... az éj mindig pizzicato... az éj... mindig... pizzicato...

Józsi álmosan nézi a kitömött madarat.

JÓZSI A négy-egy az nem rossz. A négy-egy az nem.

Csend.

JÓZSI Győztünk, nem?